

F.B.I. 501
28

179184

D 017448, Vol. 16

Neutral Point

D17448/16

FD 472 / vol 16.

CONSILIUL SECURITĂȚII STATULUI

— DIRECȚIA ÎNVĂȚĂMÎNT —

Pentru uz intern

NU AM PUTUT FI NEUTRU

Seria 777

— 1969 —

DIN PARTEA REDACȚIEI

Lupta împotriva fascismului — înaintea și în timpul celui de-al doilea război mondial — a îmbrăcat forme complexe, a antrenat oameni cu cele mai diverse concepții politice și profesioni, a exprimat, în ultimă instanță, replica civilizației umane în fața forței bestiale, distructive, care periclita însăși ființa națională a popoarelor.

În cadrul acestei lupte, spionajul împotriva celor două state fasciste din Europa — Germania și Italia — a avut un rol deosebit de însemnat care, concretizat pe cimpurile de luptă în loviturile date de aliați forței militare a Axei, a fost făcut cunoscut în detalii opiniei publice mondiale abia după război, la mai puțini sau mai mulți ani de la terminarea sa, atunci când dezvăluirile nu mai puteau afecta nici reușita activității de informaj în sine, nici situația personală a celor ce o desfășuraseră.

Așa se face că în ultimele două decenii s-a conturat o întreagă literatură consacrată descrierii unor acțiuni de spionaj și de contraspionaj împotriva fascismului, scrisă de participanți nemijlociți la acestea. În funcție de rolul deținut de autori în activitatea informativă sau contrainformativă, de factura lor spirituală și de mulți alți factori — dintre care nu poate fi omis

nici interesul comercial — lucrările adoptă, în general, stilul senzaționalului sau cel ce poate fi numit descriptiv — tehnicist.

Din această ultimă categorie face parte și lucrarea de față a lui Otto Pünter, pe care v-o prezentăm într-o traducere puțin mai redusă față de ediția originală.

Să nu căutați numele lui Otto Pünter printre cele ale „șpiilor” spionajului din timpul celui de-al doilea război mondial și nici spectaculosul în lucrarea sa. Până la un punct — și nu i se poate adresa reproșul „vanitas, vanitatis” — el intenționează să se mîndrească cu acea mică contribuție a sa și a colaboratorilor săi adusă la lupta împotriva fascismului. Cu mici excepții, evocările autorului poartă amprenta modestiei.

Meritul lucrării — după părerea noastră — constă în aceea că se străduiește să prezinte succint întreg tabloul punerii pe picioare a unei activități de culegere și transmitere de informații, pornind de la mobilurile inițiativei și terminând cu cauzele ce pot duce la descoperirea și curmarea ei.

Mai are meritul lucrarea că se ferește să înfrumusețeze, să idealizeze ceva, că încearcă să prezinte activitatea informativă și contrainformativă în toată nuditățile ei — care presupune trudă și intimplare, prudență și, uneori, neglijență crasă, un carusel de certitudini și îndoieli, succese incredibile și eșecuri fatale, recunoștința și opusul ei, într-un cuvînt, un adevărat amalgam al contrariilor.

Pe lângă cele de mai sus, încă un argument care face din lucrarea de față o lectură instructivă este acela că prezintă activitatea informativă și contrainformativă așa cum a fost în realitate, ca o rotiță în angrenajul uriașei lupte antifasciste duse de popoarele lumii timp de mai bine de un deceniu.

Cititorul este frapat însă și de un alt aspect: caracterul deosebit justificativ al lucrării. Nu se pune — pentru că nu poate fi pusă — în discuție justetea luptei antifasciste, chiar dacă ea s-a desfășurat pe frontul „războiului secret”.

Încercarea de justificare se referă la cu totul altceva, și anume, la faptul dacă activitatea informativă și contrainformativă desfășurată pe teritoriul Elveției a încălcat sau nu statutul de neutralitate a acestei țări. Problema vizează de acum un alt domeniu, acela al dreptului internațional public. Apare confruntarea, deloc ușor de soluționat, între normele morale elementare, care cereau fiecărui om cinstit să lupte pe toate căile împotriva fascismului și normele dreptului internațional, ce impuneau Elveției prohibirea facilitării desfășurării de pe teritoriul său a acțiunilor în măsură să avantajeze ori să dezavantajeze pe vreuna din țările beligerante.

Sub acest aspect, argumentația autorului este interesantă și instructivă.

Prin informația sa istorică documentată, prin istoricul unei activități informative a cărei importanță nu poate fi contestată, lucrarea se va bucura, fără îndoială, de atenția și aprecierea cititorilor.

I. ELVEȚIA ÎN PERICOL

Fascismul

Primele dificultăți cauzate de un regim totalitar și de care Consiliul federal, parlamentul și poporul elvețian au trebuit să se ocupe, datează de pe la anii '20 și de la mișcarea fascistă din Italia. După luarea puterii de către Mussolini, în 1922, presiunea autorităților fasciste s-a făcut simțită mai întâi în detrimentul italienilor care trăiesc în Elveția; ei au fost înrolați în „grupurile fasciste” și în organizațiile anexe. Cei care încercau să opună rezistență aveau să se aștepte la măsuri administrative care le făcea dificilă, ori chiar imposibilă, rămânerea lor pe mai departe în Elveția. Ciocnirile între fasciști și antifasciști se multiplicau, mai ales în Tessin. Pentru a evita noi incidente, Consiliul federal a interzis, în 1923, portul în public al cămășii negre. Cu toate acestea, situația continua să se înrăutățească așa cum o vor dovedi cele citeva extrase din partea a doua a raportului Consiliului federal cu privire la acțiunile antidemocratice, din 17 mai 1946, pe care le prezentăm mai jos :

„Dezbaterea politică între fasciști și antifasciști se limita la un mediu anume al populației elvețiene. Totuși, oameni mereu mai numeroși au început să devină bănuitori când au avut loc mereu mai multe fapte legate de activitatea fascistă cum ar fi încălcările de frontieră și acțiunile de spionaj fasciste din Elveția. Toată populația din Tessin și, mai târziu, întregul popor

elvețian au privit aceste acte cu o dezaprobare mereu mai mare.

Apoi s-a întâmplat că unii cetățeni elvețieni au fost arestați pe pământul italian pentru lucruri de nimic și pe considerente pur formale, de neînțeles din punct de vedere elvețian.

Ba, mai mult, uneori frontiera noastră era violată de agenții fasciști ai poliției, ori de grănicerii care pătrundeau, de exemplu, pentru operarea de arestări. . . .

Un caz de violare flagrantă a drepturilor de suveranitate teritorială a Elveției a suscitat, prin gravitatea lui, în întreaga țară emoție și indignare: Cesare Rossi, izgonit și refugiat din Italia a fost atras de la Lugano dincolo de frontieră și predat autorităților regatului, de către un agent fascist care acționa de comun acord cu poliția italiană.

În ciuda avertismentelor date de Elveția, poliția fascistă italiană n-a renunțat la folosirea spionilor pe teritoriul elvețian.

Una dintre persoanele arestate, italianul Alberto Firstermacher era un detectiv al poliției italiene, de la OVRA (Opera Vigilanza Repressione Antifascista). Firstermacher, care pătrunsese în Elveția sub un nume fals, cu două pașapoarte, a peregrinat, din martie 1932, prin mai multe localități. Misiunea lui era să culegă mai întâi informații cu privire la anarhiști și să supravegheze la Lausanne, în timpul prezenței ministrului Grandi în acest oraș, locurile de întâlnire a anarhiștilor și antifasciștilor de la Lausanne și Geneva. Mai târziu, el a fost însărcinat cu supravegherea antifasciștilor refugiați la Tessin. Firstermacher a recunoscut că această misiune a primit-o de la superiorii săi de la Roma. S-au găsit asupra lui un cuțar plin cu exploziv și fitile de aprindere. După propriile sale afirmații acest material trebuia să fie introdus în locuințele refugiaților politici italieni de la Tessin, pentru că în continuare să-i poată acuza pe acești oameni că pregătesc atentate împotriva regimului fascist".

La 13 decembrie 1932, Consiliul federal a decretat expulzarea lui Firstermacher și a altor cinci spioni și a însărcinat

Departamentul politic să reînnoiască demersul său diplomatic pe lângă Roma, pentru a protesta împotriva abuzurilor și comploturilor de acest fel.

În ansamblu, totuși, fascismul italian reprezenta pentru Elveția un pericol mult mai mic decât mai târziu nazismul german. Consiliul federal notează foarte bine lucrul acesta în raportul său asupra activităților antidemocratice.

Amenințarea nazistă

Pentru a ilustra modul în care această amenințare a crescut și proporțiile pe care le-a luat până la sfârșit, citex din raportul Consiliului federal, de pe data de 28 decembrie 1943:

„Înainte chiar ca Partidul național-socialist să fi luat puterea în Germania, o serie de cetățeni germani domiciliați în Elveția s-au constituit în grupuri ale acestui partid. La origine, aceste grupuri diverse erau subordonate, din punct de vedere al organizării, unui „Auslandsabteilung” al partidului din Hamburg.

(Pe 3 februarie 1932, Partidul național-socialist german a fondat o secție pentru Elveția și conducerea acesteia a fost încredințată lui Wilhelm Gustloff, care fusese până atunci omul său de încredere. Gustloff era născut pe 30 ianuarie 1895 și lucra la observatorul de fizică și meteorologie din Davos).

Situația s-a modificat cînd, în 1933, P.N.S.G. a luat puterea în Germania. Reichul o dată devenit un stat cu conducere proprie, Partidul național-socialist a căutat din ce în ce mai mult să înroleze în rîndurile sale și pe nemții din străinătate.

Începînd cu anul 1933, programul partidului a făcut ca numeroase pături ale poporului elvețian să se teasă că unul din scopurile noului regim german era încorporarea la „Marea Germanie” a întregii Elveții, sau cel puțin a Elveției germanice. Astfel că Rudolf Hess, ministrul Reichului, n-a reușit să îm-

prăstie decît parţial temerile poporului declarînd, pe 6 ianuarie 1934, cã programul partidului nu trebuie sã fie interpretat în acest sens...

Pe 13 octombrie 1935, la Waldshut a avut loc o sãrbãtoare sportivã organizatã de P.N.S.G., sãrbãtoare la care au luat parte grupuri venînd de la Zùrich, Baden, Geneva, St-Gall, Lucerna şi Berna...

Participanţii veniţi din Elveţia au asistat la o demonstraţie de aruncare cu grenada. În conformitate cu unele informaţii din sursã sigurã, întreaga manifestaţie avea un caracter militar. De altfel, în cursul percheziţiilor domiciliare operate la Zùrich, în noiembrie 1935, au fost gãsite documente care demonstau caracterul militar al „secţiei sportive”.

În acest timp, sub conducerea lui Gustloff, celulele naziste locale se multiplicau într-un ritm înspãimîntãtor. Ziarul lor pentru Elveţia „Der Reichsdeutsche” („Germanul din Reich”) adoptase un stil care pãrea cã face din Elveţia o anexã a Germaniei.

Gustloff se ocupa din ce în ce mai mult şi de austriecei instalaţi în Elveţia. La 1 iulie 1933, el a subliniat, de altfel, personal acest lucru, cu ocazia contestãrii exactitãţii unei informaţii care îl acuza de amestec în afacerile interne ale Elveţiei.

„Noi, naţional-socialiştii germani — afirma Gustloff — nu ne ocupãm decît de germanii din Reich şi din Austria; noi nu ne amestecãm în nici un fel în problemele de politicã internã ale Elveţiei şi aceasta ne distinge de social-democraţii şi comuniştii germani”.

La 4 februarie 1936, Wilhelm Gustloff a fost ucis la Davos de un student, David Frankfurter. Naziştii l-au prezentat ca „primul martir al coloniei germane din strãinãtate”.

Incorporarea Austriei în Reich, în martie 1938 şi intrarea trupelor germane pe teritoriul sudeţilor, în luna octombrie a aceluiaşi an, dupã acordul de la Mùnchen, au fãcut sã creascã neîncrederea poporului elveţian în organisme naţional-social-

liştilor. Încã din a doua jumãtate a anului 1937, Ministerul public al Confederaţiei constatase o creştere însemnatã a importãrii de material de propagandã strãinã, mai ales a materialului cu caracter naţional-socialist.

În consecinţă, de la un an la altul, presiunea nazistã s-a fãcut simţitã mereu mai mult, pînã ce a izbucnit rãzboiul. Numãrul partizanilor „naţional-socialismului” în Elveţia a crescut considerabil şi s-a ajuns la gruparea lor în „Fronturi”.

Apariţia „Fronturilor”

Organizaţia mamã era „Frontul naţional”, fondat încã din primãvara anului 1933. Numai în Elveţia alemanicã, în afara formaţiunilor naziste mai existau urmãtoarele: „Grupul confederaţiilor naţional-socialiste”, „Liga popularã”, „Partidul elveţian naţional-socialist al oamenilor muncii”, „Societatea elveţianã pentru democraţia autoritarã”, „Partidul federal şi social al oamenilor muncii”, „Alianţa credincioşilor confederaţi cu opinii naţional-socialiste”.

În Elveţia romandã exista, între altele (alãturi de „Federaţia fascistã”, de care vom vorbi mai în amănunt) şi „Uniunea naţionalã” a publicistului Georges Oltramare din Geneva, care servea cauza naţional-socialistã. Sub ocupaţie, Oltramare a trãit la Paris unde a lucrat la serviciul propagandei naziste şi al poliţiei germane. Înapoiat în Elveţia, a fost judecat pentru activitãţile antipatriotice şi condamnat, la 14 noiembrie 1945, la 3 ani închisoare.

În cursul anilor, mai multe grupe naziste din Elveţia alemanicã au fuzionat sau şi-au schimbat denumirea, dar toate, fãrã excepţie, urmãreau acelaşi scop: sã rãstoarne în Elveţia ordinea constituţionalã şi sã pregãteascã alipirea (în germanã „Anschluss”) Elveţiei la cel de-al treilea Reich. Mijloacele acestor „frontiştii” erau cele ale modelelor lor germane: ele mer-

geau de la hărțuiri psihologice până la terorism. În noaptea de 27 spre 28 ianuarie 1934, frontiștii au încercat un atentat împotriva lui Jakob Grau, redactorul ziarului „Volksrecht” („Dreptul poporului”) din Zürich. În acest scop, ei au lansat în apartamentul său, printr-o fereastră, un fel de mașină infernală, care a cauzat stricăciuni enorme. Din fericire, n-au fost răniți. La sfârșitul lunii aprilie, autorii atentatului au fost arestați. Dar, între timp, ziarul „Die Front”, reluând exact procedeul utilizat de naziști în timpul incendierii Reichstagului, n-a ezitat să scrie, în numărul său din 16 februarie 1934: „Înțelepții marxismului au pus la cale un atentat împotriva lui Grau, redactorul de la „Volksrecht”, avînd drept scop îndreptarea bănuielilor asupra Frontului național”.

Organele de presă ale frontiştilor — în special „Die Front” și „Der Grenzbote” („Mesagerul frontierei”) — vorbeau în limbajul presei naziste, puneau uneori în titlul lor avastica nazistă și se inspirau din „Stürmer” („Asaltul”) de Julius Streicher: ele îl stirneau pe cititorii lor la ură față de democrație, față de Consiliul federal, față de partide și față de evrei.

Un loc aparte revine agenției „Internationale Presse-Agentur” (I.P.A.), instalată inițial la Lucerna de Franz Burri și mutată mai târziu la Viena și Zagreb.

Pînă prin 1935, I.P.A. a atacat mai ales Austria, biserica catolică și pe Mussolini; Elveția nu i-a devenit nesuferită decît mai târziu. În cursul verii anului 1940, acest Franz Burri a înființat „Alianța elvețienilor în Marea Germanie”, care avea caracterul unei trădări naționale. În raportul său din 30 noiembrie 1948, Consiliul federal spunea despre Burri: „De fapt, în prolixitatea sa literară, trădarea lui continuă are efecte catastrofale”. Serviciul de presă I.P.A. nu se adresa exclusiv redacțiilor de ziare: el își procura numeroase adrese de la particulari, reușind să corupă mai mulți cetățeni elvețieni.

Unul din principalele obiective ale frontiştilor era contaminarea armatei; totuși, datorită sistemului de organizare a mili-

țiilor, această tentativă a fost, în ansamblul său, un eșec. Au existat totuși cîteva sute de tineri ofițeri, subofițeri și soldați care s-au declarat gata să adere la „Frontul național”. Unii au mers atît de departe încît au comis crima de înaltă trădare în timp de război și au plătit cu viața sau cu ani grei de închisoare această crimă.

Văzînd că n-au nici o șanșă să pătrundă în sinul armatei, frontiştii s-au agățat cu îndrjire de înaltul comandament. La 1 septembrie 1939, Hitler a declanșat al doilea război mondial, atacînd Polonia. A urmat apoi invadarea Norvegiei, Danemarcei, Belgiei și a Țărilor de Jos. De acum înainte orice iluzie cu privire la intențiile național-socialiștilor față de Elveția era exclusă.

În legătură cu modul în care se prezenta situația din mai 1940, generalul Guisan, în raportul său către Adunarea federală cu privire la serviciul activ din perioada anilor 1939—1945 scria, printre altele:

„În zona germană vecină cu frontiera noastră, densitatea de ocupație părea foarte puternică; existau indicii că se pregătea ceva împotriva noastră. Un vînt de panică sufla asupra țării noastre, mai ales în partea de nord și nord-est, regiuni care păreau cel mai direct amenințate; zvonurile false se răspindeau; spiritele surescitate vedeau peste tot acțiuni ale „coloanei a cincea” și semnale misterioase; un vast exod se desemna în direcția Elveției romande”.

În interior, toate măștile căzuseră; spiritele se departajau clar de acum înainte. Începînd din momentul în care Franța a semnat armistițiul, pe 25 iunie 1940, Elveția a fost, timp de patru ani, încercuită de puterile Axei. Iată care era, în acea epocă, situația politică internă: cea mai mare parte a populației elvețiene era profund ostilă nazismului; o minoritate de prudenți era gata să facă celui de-al treilea Reich concesiiile cele mai aventuroase; mai era, în sfîrșit, „coloana a cincea”, constituită din naziști germani și din elvețieni din „Frontul

național"; acest ultim grup era capabil de orice crimă împotriva independenței Elveției. Niciodată n-a fost posibil să se determine exact potențialul acestei „coloane a cincea”; se crede însă că era vorba de câteva mii de persoane.

Naziștii germani și frontiștii au dus împotriva Elveției un război psihologic îndrjit și fără reținere. Ambasada germană din Berna a introdus în Elveția, sub acoperirea „valizei diplomatice”, vagoane întregi de material de propagandă nazistă; aceste documente erau răspândite în rândul populației pe căi dintre cele mai diverse. Cîteva extrase din această marce de propagandă frontistă ar fi suficiente să arate cum se încerca în epoca aceea să se pregătească poporul elvețian pentru „Anschluss”.

La sfîrșitul lunii martie 1940, „Comitetul de acțiune pentru reînnoirea federală” a publicat un manifest cu următorul conținut:

„Poporul elvețian! Ora luării unei hotărîri a sosit!

În războiul total care se dezlănțuie, hotărîrea nu ține numai de tunuri, avioane și cuirasate. În zilele noastre, propaganda este o armă tot atît de mortală ca și bombela, gloanțele de mitraliere grele și torpilele.

Poporul elvețian! Numai o strictă neutralitate va asigura supraviețuirea Elveției! Nu e de ajuns ca noi să ne păstrăm frontierele și să veghem ca armele noastre să nu servească uneia sau alteia dintre părțile de acum. De asemenea, nu trebuie ca presa să continue să mai apere unilateral numai cauza uneia dintre ele!

Democrații noștri profesioniști au inventat o teorie în virtutea căreia politica guvernului nu trebuie obligatoriu să corespundă atitudinii și opiniilor poporului. Noi cerem ca Consiliul federal și Comisia presei să ne dea socoteală! A venit timpul să se ia o hotărîre! Trebuie să sfîrșim cu un sistem politic care permite ca aparatul de propagandă al puterilor occi-

dentale să utilizeze țara noastră ca o trambulină pentru calomnierea Germaniei!

Trebuie să sfîrșim cu un sistem care s-a dovedit incapabil să asigure independența patriei și libertății poporului nostru, prin mijlocirea unei politici de strictă neutralitate. Trebuie să terminăm cu sistemul actual înainte ca străinătatea să ne ceară socoteală nouă, și nu acestui sistem, pentru nementinerea neutralității elvețiene”.

Cîteva săptămîni mai tîrziu, în aprilie 1940, același comitet de acțiune a publicat sub titlul „Douăsprezece fără cinci” un apel policopiat în care se putea citi, printre altele:

„O oră îngrozitoare nu va întîrzia să sune! O eră nouă se anunță și ea ne aparține nouă, tineretului, nouă, viitorului! Da, sistemul politic al țării noastre este în agonie. Pentru a se menține la suprafața apei, el se agață de un firicel de pai. Libertatea de opinie și de presă nu există decît pentru cei care apără politica puterilor occidentale. Presa noastră a devenit cel mai rău dintre trădători, iar politicienii guvernului și partidele care tolerează aceste procedee de mercenari sînt compliciti acestei înalte trădări.

Dintotdeauna Elveția a fost trambulina intervențiilor masonice în lume. La noi, și nu în altă parte, își are sediul nu numai Biroul internațional al francmasonilor, dar și Societatea Națiunilor, vatra aceasta a masonismului.

Dacă vrem să salvăm integritatea Elveției, trebuie să sfîrșim cu regimul actual, cu oamenii și organisme sale. Trecutul său este greu, iar suma crimelor sale se rezumă la un cuvînt: înaltă trădare! E douăsprezece fără un sfert. În cinci minute destinul patriei poate să se hotărască. Jos cu trădătorii Constituției, cu trădătorii patriei! Aceasta este singura cale de salvare a țării noastre. Nouă ne aparține viitorul!”.

Propaganda nazistă a făcut apel și la argumente economice, încercînd și pe această cale să acționeze asupra opiniei publice elvețiene.

Referindu-se la un articol din ziarul berlinez „Dienst aus Deutschland“, un personaj care se pretindea corespondent științific al serviciului de presă al „Mișcării elvețiene de reînnoire“ seria, printre altele, în toamna anului 1940 : „În Germania începe să se spună că Elveția trebuie să țină cont de situația nouă și să recunoască că ea face, prin însăși natura ei, parte din zona economică germană. Numai așa ar putea ieși din dificultățile economice prin care trece. Producția elvețiană ar putea intra fără prea mare greutate în programele de fabricație și de desfacere ale marilor săi vecini din Nord și din Sud.

Nimeni nu știe încă în amănunțime ce se va întâmpla în curând cu arhitectura politico-economică a Europei. Dar și un copil ar putea de acum înainte să spună că ea se va modifica sub egida Axei Berlin-Roma.

Naufragiul democrației să se descurce cum or ști ca să-și salveze pielea; problema vitală care se pune pentru noi este aceea de a renunța cât mai repede la toate visele nesăbuite. Astfel, nici din punct de vedere economic Elveția nu poate să dea înapoi din fața unei „schimbări“ care se anunță radicală.

Mișcarea național-socialistă elvețiană a atins culmea grosolăniei cu manifestul ce urmează și care datează din 1941 :

„Generalul Guisan, inamicul public nr. 1.

Chiar și numai faptul de a-l numi pe Guisan general și este o mare eroare. Ce să mai zicem de faptul că, întorcându-se fără glorie din tranșeele Rinului și din munții Jura, s-a hotărât să transforme întreaga țară și, îndeosebi, frumoșii noștri Alpi, într-o vastă fortăreață înțesată de mine. În timp ce francmasonii, evreii și înalta finanță elvețiană, care își au banii plasați în America, împing sistematic țara spre război, Guisan organizează distrugerea sa în maniera bolșevicilor.

Pentru acest nebun criminal, valorează mai mult ruinele fumeginde și nerecuperabile decât drepturile noastre fundamentale și aspirațiile de pace și libertate !

Popor elvețian, știi că generalul Guisan colaborând cu Gamelin a trădat Elveția ?

Popor elvețian, știi tu că cinci miliarde de franci elvețieni sint ascunși în S.U.A. și că elica care ne guvernează va pleca să intre în posesia lor de îndată ce va izbucni războiul ?

Popor elvețian, știi tu că generalul și înalta finanță și-au luat angajamentul față de Anglia să fie în Europa ultimii aliați care s-o hărțuiească pe Germania, pentru ca să aprindă focul războiului ?

Popor elvețian, știi tu că, începând de acum înainte, generalul Guisan a luat inițiativa nedreaptă ca, cu banii tăi, să fabrice aruncătoare de flăcări și de mine ?

Popor elvețian, știi tu că de îndată ce se va lovi de greutate de ordin economic sau politic, generalul Guisan va dizolva Consiliul federal și va institui o dictatură militară ?

Popor elvețian, știi tu că risți însăși existența ta, atita timp cât acest om — care este general și merge din banchet în banchet, fără să aibă vreo competență militară — va ține frânele țării, el care este vîndut francmasonilor și evreilor ?

Da, generalul Guisan este inamicul public nr. 1 !

El este trădătorul cel mai periculos al tuturor timpurilor !

El a făcut acum din țară o cazemată; mine va face din ea o grămadă de dărîmături !

Atita timp cât acest om va fi în fruntea armatei elvețiene, poporul elvețian va fi amenințat cu moartea !

Jos cu Guisan ! Jos cu acest militarist insetat de sînge !

Vrem să trăim în pace cu vecinii noștri !

Vrem de lucru și nu război !

Noi luptăm pentru o Elveție mai bună, o Elveție național-socialistă !

Încă de la 20 aprilie 1944, cînd soarta armelor era hotărîtă de mult timp, conducerea politică a mișcării naziste elvețiene (care supraviețuia în clandestinitate) a avut nerușinarea să prezinte Consiliului federal o petiție de patru pagini, din care redăm cîteva extrase :

Nu credem, rațional și științific urmărind cu o grijă mare
ca marea noastră arie a politicii țării noastre influențată
într-o măsură de fapte internaționale asupra acestor evenimente
este din ce în ce mai simțită. Elveția de astăzi nu mai este gu-
vernată de elvețieni; ea servește drept pion pe tabla de șah
a marilor puteri.

Populația noastră a fost împinsă într-un fel de ...
de tot ce vine dinspre Germania.

Noi, elvețienii național-socialiști i-am reproșat adesea g...
ul nostru politică și înșelăciune și lipsa simțului de re...
abilitate. Politica actuală este o crimă împotriva na...
poporului nostru. F... C...
1945

Evreii sînt de singe german. Acela care stă de o parte este un renegat etnic, un trădător al poporului său. Iubea de p. p. de una idee a de stat. Noi nu ne îndreptăm nici o clipă ca Comitetul federal are să sufere consecințele politice, sociale și criminale.

Hail Hail!

[illegible]

„... și p. p. arele de sânge germanic”. În prima sa sesiune din data de 20 decembrie 1947 împotriva unui grup de nazisti elvețieni, Tribunalul federal sublinia: „Pentru șeful ~~Ministerului de Interne~~ ~~Ministerului de Interne~~ ~~Ministerului de Interne~~ ca Elveția ar face și ea, fie că vrea sau nu, parte din Reichul mare germanic în frunte bineînțeles cu Germania. Se prevedea, de asemenea, atât împărțirea Elveției între Germania, Italia și, eventual, Franța, cât și ca această țară să intre în Reichul german sau menținerea ei ca stat vasal”.

Pentru a se ajunge la acest scop, nazistii din Elveția colaborau în întregime cu cei din Germania. Așa a fost fondată la Kilchberg, lângă Zurich, „Școala elvețiană de sport” destinată formării de cadre sigure și gata de orice, după modelul SS-istilor.

Existau în Elveția, în afară de o organizație importantă, o rețea de organizații locale. Prin intermediul acestor organizații, generalul d. Germaniei, la Zurich, coordona activitatea tuturor organizațiilor care erau în contact cu Reichul german.

Planul „Operației S” (S = Suisse, în traducere „Elveția”) a fost elaborat în anul 1944 de un grup de ofițeri germani care aveau în vedere conceperea anexării Elveției la Germania. Acest plan a fost aprobat la 23 decembrie 1945 și, între altele, prevedea următoarele:

„Planul general al „Operației S”.

În Reich:

1. Să se facă să vină național-socialiștii elvețieni și familiile lor în Germania și să se îngrijească de cazarea lor.

3. Să se retragă de pe frontieră numai, câteodă de SS-ști elvețieni pentru a-și asigura misiunea de pază a granițelor Elveției.

4. Să se grupeze în Elveția SS elvețieni. Să se constituie o trupă elvețiană.

În Elveția:

5. În primul rând, Reichul trebuie să raporteze la Elveția ca dușman Reichul german.

6. Să se creeze o „Germanische — SS — Schweiz” cu o comandă centrală însărcinată cu coordonarea politică.

7. Să se constituie un „Ersatzkommando Schweiz der Waffen-SS” și să se formeze o unitate SS elvețiană.

8. Să se înroleze pe toți național-socialiștii (nu și oportuniștii) și să-i încadreze într-un organism.

9. Să se fondeze o „Germanische — SS — Schweiz” pentru unirea tuturor elementelor bune și pentru a servi ca formă de luptă pe plan politic.

Încă înainte de război, Germania își organizase cu grijă serviciul său de spionaj împotriva Elveției. Ea dispunea astfel de o rețea extrem de avansată, care acoperea întreaga țară. Sub acoperirea corpului diplomatic și a celui consular, nemții aveau în Elveția o rețea de spionaj foarte activă.

Se pregăteau trupe speciale în vederea sabotajului în Elveția. Acești agenți trebuiau să se informeze asupra lucrărilor întreprinse de armata elvețiană pentru a tăia căile de invazie și să descopere numele ofițerilor care răspund de aceste lucrări, precum și pe cele ale înlocuitorilor lor.

În anul 1944, un ofițer german a fost trimis în Elveția pentru a vorbi de o tentativă de diverstune deosebit de gravă comisă în Elveția. Iată acest pasaj:

* Fie executându-l, fie trimițându-l în lagărele de concentrare (N.A.).

În noptea de 13 spre 14 iunie 1940 zece diversioniști au intrat legați Elveția lângă Constanta și Martinsbruck având cu ei fiecare haine civile noi cumpărate de la Berlin, 500 de franci și următoarele obiecte: o cutie conținând un exploziv, o sfoc, o carabina, o armă automată marca FN, un pistol cu proiectiv 40 de cartușe, un pumnal, un băț, o lămpă pentru țigări, o busolă, o hartă, o Elvețier și o lampă de buzunar. Diversioniștii primiseră la Berlin instrucțiuni asupra felului în care trebuie utilizate munițiile și munițiile de defuzie în noptea de 16 spre 17 iunie 1940, avioanele militare de pe aerodromurile din Isanne, Payerne, Bienne și Spreitenbach, ca măsură de repăsali față de avioanele germane doborâte în Elveția. Înainte de plecarea lor, au fost puși să jure că nu vor spune nimănui nimic, fiind amenințați cu pedeapsa cu moartea în cazul că vor trăda. Datorită atenției unui funcționar de la căile ferate, cercetărilor intense ale poliției și întăririi gărzilor aerodromurilor, aceste acte de diversione au fost împiedicate.

Nouă din zece sabotori, dintre care doi nazisti elvețieni, au putut fi arestați. La 16 noiembrie 1940, Tribunalul teritorial 2 i-a condamnat la muncă silnică pe viață. Al zecelea a putut să treacă frontiera pe la Martinsbruck; el a ascuns într-o pădure valiza cu exploziv pe care o avea și a reușit să fugă peste graniță datorită unui pașaport brazilian.

Iată ce a cunoscut Elveția, la ea acasă, din partea național-socialistă. Într-o țară care se prezintă ca fiind o țară de pace, unde evrei și rezistenți, e greu să exprimi prin cuvinte

Măsurile defensive ale autorităților.

Așa erau deci dușmanii libertății, independenței și suveranității elvețiene de care se bucură și poporul elvețian. Într-o țară care se prezintă ca fiind o țară de pace, unde

tarbor, mondial. Învațare a autorităților federale și ca să se poată organiza această rezistență. Anul de-a rândul, în parlamentul federal și în marile consilii federale, multiple interpellări cereau intensificarea măsurilor împotriva a țării subversive. În acest domeniu s-a depășit o măsură enormă. Dovada în acest sens o constituie lista tuturor măsurilor pe care o guvernul marilor

1923. Consiliul federal a interzis în țară și pe teritoriul portului canoan negre (emblemă nazistă) pe teritoriul elvețian.

1932. Consiliul federal a interzis la 17 iunie portul cămășii (emblemă nazistă) pe teritoriul elvețian.

1933. La 12 mai, Consiliul federal a decretat o interdicție generală a portului uniformelor P.N.S.G., inclusiv a celor ale frontiştilor.

1935. Interzicerea, în Elveția, a ziarului „Der Reichs-deutsche”, organ al partidului nazist german.

La 21 iunie, hotărârea federală cu privire la securitatea Confederației intră în vigoare.

La 26 septembrie, Departamentul federal de justiție și poliție a făcut cunoscut cantoanelor directivele adoptate de Confederație. Într-o țară care se prezintă ca fiind o țară de pace, unde străini trebuie să se abțină de la orice inmixtiune în treburile

La 10 februarie, Consiliul federal a decretat o interdicție națională și direcțiile regionale ale partidului nazist din Germania. Într-o țară care se prezintă ca fiind o țară de pace, unde sadei germane, a autorizat pe aceasta să se ocupe de treburile

Cursurile de pregătire organizate de partidul nazist au fost interzise.

Consiliul federal s-a opus creării de agenții economice naziste. Într-o țară care se prezintă ca fiind o țară de pace, unde derale au adoptat legea federală împotriva atingerilor aduse

indiferențe. Confederația Elvețiană a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1848.

La 3 noiembrie, Consiliul federal a decretat nu restrânge în problema dreptului de vot, nici de a participa la adunări publice.

La 14 aprilie, Consiliul federal a interzis publicarea și difuzarea IPA — Konfession — la Franz Baur și „Eidgenössische Korrespondenz“ („Correspondența federală“), „Internationale Jugend und Hochschule Nachrichten“ („Vestimente internaționale despre tineret și studenți“) și „Katholische Kirchenzeitung“ („Zădărniciștea bisericească catolică“).

O hotărâre a Consiliului federal din 1 iulie interzicea afișarea pe drapelul sau pe culorile naționale ale Elveției a tuturor însemnelor de stat sau de partide străine (inclusiv svastica).

La 27 mai, Consiliul federal a dat o hotărâre cu privire la măsurile referitoare la materialul de propagandă periculoasă. Într-o hotărâre din 27 iulie, el a interzis publicarea și difuzarea de articole, cărți, broșuri, etc., care conțină denigrări sau calomnii împotriva Confederației Elvețiene sau a vreunui din statele membre. După aceea, el a interzis publicarea și difuzarea de articole, cărți, broșuri, etc., care conțină denigrări sau calomnii împotriva Confederației Elvețiene sau a vreunui din statele membre. Într-o hotărâre din 18 decembrie, el a interzis publicarea și difuzarea de articole, cărți, broșuri, etc., care conțină denigrări sau calomnii împotriva Confederației Elvețiene sau a vreunui din statele membre. („Atacul“), organul „Ligii poporului“ și „Schweizerische Arbeiterpartei“ („Partidul federal social al oamenilor muncii“).

La 18 decembrie, el a dat o hotărâre cu privire la măsurile referitoare la materialul de propagandă periculoasă. Într-o hotărâre din 27 iulie, el a interzis publicarea și difuzarea de articole, cărți, broșuri, etc., care conțină denigrări sau calomnii împotriva Confederației Elvețiene sau a vreunui din statele membre. După aceea, el a interzis publicarea și difuzarea de articole, cărți, broșuri, etc., care conțină denigrări sau calomnii împotriva Confederației Elvețiene sau a vreunui din statele membre. Într-o hotărâre din 18 decembrie, el a interzis publicarea și difuzarea de articole, cărți, broșuri, etc., care conțină denigrări sau calomnii împotriva Confederației Elvețiene sau a vreunui din statele membre.

sfârșitul anului, toți elvețienii și străinii sa petrecă sfârșitul anului după obiceiul pe care îl reprezintă forma pe care o au și s-au cunoscut mandate de arestare.

La 26 aprilie, Consiliul federal a interzis expunerea publică a drapelului, standardelor și a altor simboluri de suveranitate ale statelor străine (cu excepția drapelurilor ambasadelor).

O hotărâre a Consiliului federal din 11 mai, obliga cetățenii să predea toate armele și munițiile aflate în posesia lor.

O hotărâre a Consiliului federal din 21 mai supunea unei autorizări prealabile posedarea și deținerea de explozive și de gaze toxice (cu excepția a se prezenta la ter de sabota).

La 9 iulie, Consiliul federal a emis o decizie cu privire la controlul reuniunilor politice. La 8 noiembrie, el a interzis „Societatea elvețiană a prietenilor unei democrații autoritare“ și toate organizațiile care puteau să-i ia locul.

În sfârșit, la 19 noiembrie, el a interzis „Mișcarea națională elvețiană“. Judecând după documentele deținute, această mișcare număra pe atunci circa 2 220 de membri, repartizați pe 10 cantone.

Pe 18 decembrie, Consiliul federal a dat o hotărâre cu privire la măsurile referitoare la materialul de propagandă periculoasă. Într-o hotărâre din 27 iulie, el a interzis publicarea și difuzarea de articole, cărți, broșuri, etc., care conțină denigrări sau calomnii împotriva Confederației Elvețiene sau a vreunui din statele membre. După aceea, el a interzis publicarea și difuzarea de articole, cărți, broșuri, etc., care conțină denigrări sau calomnii împotriva Confederației Elvețiene sau a vreunui din statele membre. Într-o hotărâre din 18 decembrie, el a interzis publicarea și difuzarea de articole, cărți, broșuri, etc., care conțină denigrări sau calomnii împotriva Confederației Elvețiene sau a vreunui din statele membre.

La 30 decembrie, Consiliul federal a dat o decizie cu privire la supravegherea publicațiilor politice, militare și economice.

La 18 decembrie, el a dat o hotărâre cu privire la măsurile referitoare la materialul de propagandă periculoasă. Într-o hotărâre din 27 iulie, el a interzis publicarea și difuzarea de articole, cărți, broșuri, etc., care conțină denigrări sau calomnii împotriva Confederației Elvețiene sau a vreunui din statele membre. După aceea, el a interzis publicarea și difuzarea de articole, cărți, broșuri, etc., care conțină denigrări sau calomnii împotriva Confederației Elvețiene sau a vreunui din statele membre. Într-o hotărâre din 18 decembrie, el a interzis publicarea și difuzarea de articole, cărți, broșuri, etc., care conțină denigrări sau calomnii împotriva Confederației Elvețiene sau a vreunui din statele membre.

S-a dus la demolarea si expulzarea si la năruirea
reședinței, cam au fost Alton, consaul general al
Zărilor. Guvernul său drept Dăbâdă vice consaul a Lăz
să ne lămurim SS

Măsurile defensive interne au fost deci încununată de succes deplin; se poate spune că fermitatea populației și colaborarea activă a numeroșilor cetățeni au asigurat reușita acestor acțiuni.

Paralel cu acțiunea autorităților, mai multe grupe
și militare au luptat împotriva pericolului continuu
de naziști și frontiști

În legătură cu activitatea grupelor (elvețiene sau altele) lipsește de înțeles că le poartă în fața publicului. Într-adevăr, au apărut câteva povestiri. În aceste povestiri, de multe ori adevărul este deformat: se înfrumusețează faptele, se adaugă la imaginație; uneori, acestor povestiri le lipsește obiectivitatea. Într-o altă ocazie, un grup de elvețieni s-a prezentat în fața deosebi față de Consiliul federal.

Problema cea mai presantă care se punea pentru tovarăşii mei de luptă şi pentru mine însumi era aceea de a şti dacă ameninţarea utilitară putea fi combătută limitându-ne numai la lupta pentru dreptate. Aveam să ne concentrăm atenţia noastră la o dominaţie universală?

E de la sine înțeles că — contrar autorităților naziste fasciste — nici o autoritate elvețiană nu putea să-și permită să intervină pe un teritoriu străin pentru a tăia din activitățile de propagandă ale lui Hitler și a-l împiedica pe acesta să-și continue lucrarea de extirpare a natiunii evreiești din Europa. Într-o asemenea situație, singura soluție era să se lase în voia lui Hitler și să se lase să se desfășoare activitatea sa de propagandă în Europa.

The paper is a paper with a white background and a faint, repeating pattern of small, dark, rectangular marks. The text is printed in a serif font, and the overall appearance is that of a document page.

toate țările și teritoriile ocupate inclusiv a Elveției și a țării de
grupuri de rezistență hotărâte să lupte împotriva nazismului,
cât subterane de naștere spionajului, informațiilor și activității
propagandei.

Proiectul amendamentului este în mare măsură o replică a proiectului de lege care a fost adoptat în 1997 de către Parlamentul european în urma negocierii cu statele membre. Acest proiect de lege este în mare măsură o replică a proiectului de lege care a fost adoptat în 1997 de către Parlamentul european în urma negocierii cu statele membre.

II. CONTRAOFENSIVELE

Cum a început

Pe 15 septembrie 1929, la Chiasso, la granița de la nord a
Graiului — Expressul mă apropia de Chiasso, curiozitatea mea
recomandă să crească. Ce avea să-mi spună consilierul național
Borella? În ajun (asta era prin septembrie 1929)
când eram la telefon să merg, de îndată ce-mi va fi posibil,
pentru o problemă urgentă la Tessin. Tot ceea ce știam eu des-
pre Borella era că acesta era un om foarte important.

În acea perioadă de timp, Borella, A. Borella
era cunoscut pentru ostilitatea sa față de fascism.
Doi ani mai devreme, pe cind eu număram exact
20 de ani, fondasem la Berna o agenție mică de presă.
În acea speranță de a furniza redacțiilor de ziare socialiste
informații referitoare la evenimentele din
Elveția față de fascismele fasciste din Elveția. În afară de aceasta,
eram abonată la curent cu lucrările Palatului federal.
La acea situația mea a fost delicată, căci eram primul cores-
pondent acreditat permanent pe lângă Cancelaria fe-

derală. Am pătruns în biroul lui Borella, un om stătea lângă
mine și acesta mi-a făcut imediat o impresie excelentă.
Căci el era mai în vîrstă decît mine, el era de talie mijlocie,
cu o înălțime înaltă, trăsături marcante, o privire pătrunzătoare
ce mi-a reținut de la început atenția.

... A fost acordat ...
... sească Italia ...
1914—1918 și a primit medalia curajului. Este unul din
datorii „Partidului republican” (ilegal) din Italia și i a
rează în mare parte mișcarea antifascistă „Giustizia e
După sfatul meu, el ar dori să colaboreze cu tine.

— În ce mod?

De data aceasta, cel care a răspuns a fost Pacciardi:

...
refugiat politic, autoritățile mi-au interzis orice activi-
tate. Dar prin diverse căi confidentiale eu primesc
zilnic vești din Italia, trebuie ca publicul să le cunoască
„Libertà e Libertà” are secți în mai mult de treizeci de c

împreună drepturile de publicitate

în universități etc

... Franz von Ernst care pe atunci era secretarul
Consiliului Național, mi-a spus cu un surâs ironic că citind ves-
te din „Libertà” am impresia că ele erau de la Paris. Ve-
stele erau chiar la noi, dar Milano. Cum aveam de pe de

Zborul lui Bassanesi deasupra Milanului

... Pacciardi ...
... să fie dată chiar în Italia. Eu trebuia să rămân la Berna
să traduc documentele care aveau să-mi parvină, pentru ca
le public conținutul, de îndată ce mi se va indica s-o fac

„Dreptate și libertate”

... de criză, că se înregistrase un număr de 800 000 de so-
... și că două milioane de polițe nu putuseră să fie plătite
se adresa în special populației din Milano, îndemnând-o
rezistenței

... lombarde. Imediat miliția fascistă a început vinătoarea

„Căci noi, românii, nu am putut să împiedecăm ca un număr considerabil de evenimente să fie adunate de trecători, către și mai departe, distribuite pe sub mână.

Avionul, care se vanaa roşie mar, fusese era pilotat de Giovanni, bărbanesc, şi Aostu. Acesta la 27 martie 1965 student refugiat antifascist, cu domiciliul la Paris. Cit despre pasagerii, care erau doi, unul din ei era (peu) bărbanesc, dar am destule motive să cred că ei nu era altul decât Giovanni.

Într-o noapte din 1940, la 20.00 fusesem pe platoul de aviație din Bellinzona. Într-o noapte din 1940: la bord pe Focke-Wulf-uri plecau din Franța la Bellinzona. A doua zi dimineața, avionul a zburat la vreo douăzeci de kilometri nord de orașul Locarno. A fost o noapte de aerodrom, o noapte de aerodrom, o noapte de aerodrom: totul era pregătit în cele mai mici amănunte.

Și-au umplut rezervoarele cu benzină și și-au încărcat pachetele grele de manifeste. Pe la orele 11 și jumătate, aparatul și-a început zborul său istoric deasupra Milanului.

La începutul după-amiezii el a aterizat încă odată la Lördino, era vorba să ia benzină pentru a trece iar pe la Saint Gothard și pentru a-l depune pe misteriosul pasager al lui Bassanesi. Pe la orele 18, în cețurile care scăldau masivul Saint Gothard, Bassanesi și-a pierdut direcția și a căzut. Rănit grav dar nu mortal, el a fost trimis la spitalul militar din Aarau, unde a fost îngrijit sub supravegherea poliției.

Un demers diplomatic pe lângă Consiliul federal pentru a protesta împotriva faptului că această acțiune a început plevându-se de pe pământul elvețian. El cerea pedepsirea celor care s-au făcut răspunzători de această acțiune.

În colaborare cu poliția din Tessin, Ministerul public federal a deschis imediat o anchetă, odată ancheta terminată rezultatul ei a fost înaintat Tribunalului federal pentru judecare.

Procesul care s-a desfășurat de la 17 la 22 noiembrie 1940 la pînă a din Lugano, sub președinția lui Agostino S. d'Adda, judecător federal, a sosit și va continua a prezenta, fiindcă au apărut zvonuri din toată Elveția, Germania, Franța, Anglia și din alte țări.

7. A camera da. Re-a consiliada de 1 pnce, de 1
 1. A pncipal politica se va a solda a condonarea
 1. A pncipal politica se va a solda a condonarea

Ist n. f. d. n. d. n.

de zbor. În sfârșit, pilotul

1), la cererea OVRA-ei. În acel timp, Tarchiani și Rosselli
la Paris. Ei s-au prezentat în același timp în fața tri-

rului și că au venit special pentru aceasta la Tessin. Cât despre aviatorul francez Gaston Brabant, acesta a fost judecat în contumacie. El a declarat în scris că pe 9 iulie 1930, cînd a zburat pe avionul Farman din Franța spre Bellinzona, n-a știut nimic despre acest proiect. Din partea elvețiană acuzații erau: judecătorii de instrucție Carlo Martignoli, din Lodrino, proprietarul terenului care a servit drept loc de aterizare; valetul său Angelo Cardis, care a participat la operațiunile de umplere a rezervorului cu benzină și încărcare; Eugenio Varese, casier cantonal și Constantino Fiscalini, funcționar, care s-au ocupat, îndeosebi, de furnizarea carburantului și lubrifiantului. În total erau deci opt acuzați. Apărătorii erau în număr de șapte. În fruntea lor se afla celebrul avocat parizian Me Moro-Giafferi, care îl apăra pe Bassanesi. Ceilalți acuzați aveau avocați din Tessin; domnii Celio Enrico, consilier național și viitor consilier federal, Respini-Orelli, deputat în Marele Consiliu, G.F. Rusca, consilier național și primar la Locarno, Francesco Berella, consilier național, Guglielmetti, deputat în Marele Consiliu

național și primar la Locarno.

Pe 12 iulie, la ora 10, s-a deschis procesul la Locarno. Președintele Tribunalului era judecătorul de instrucție Carlo Martignoli. Pe bancă erau: avocatul general, procurorul, un avocat public și un avocat particular liberal și pe ambele părți un avocat de apărare. După deschiderea procesului, s-a dat citire actelor de apărare și s-a început procesul. În consecință, după examinarea mărturiilor, procesul a fost închis.

Pe 13 iulie, Tribunalul de Locarno a dat verdictul. El a condamnat pe Bassanesi la o amendă de 200 de franci și la un sfert din cheltuielile de judecată, restul trecînd în sarcina statului. Toți ceilalți acuzați au fost pur și simplu achitați. În plus, tribunalul a cerut sechestrarea resturilor avionului.

Ca martori ai apărării au compărut personalități italiene de vază dintre care amintesc pe Filippo Turati, veteran al Partidului Socialist, pe avocatul contele Carlo Sforza, fost ministru de externe, pe ambasadorul Italiei în Franța până la 1914, pe

Martorelli, citat de acuzație și ocupat în a arăta că el se petrecuse la Lodrino.

În timpul săptămânii acestui proces, Lugano a fost un teatru de manifestații împotriva fascismului. Au avut loc incidente cu fasciștii italieni și tessinezi. Presa tessineză, îndeosebi „Libera Stampa” (care în 1926 a primit Premiul Nobel la Milano pentru lupta sa împotriva fascismului), a făcut o dare de seamă detaliată asupra dezbaterilor și a avut, chiar în Italia, numeroși cititori credincioși. Două zăre italiene de provincie, „Corriere Lombardo” și „Cronaca Prealpina”, au fost interzise pentru că au publicat scurte știri obiective asupra evenimentelor. Pentru încălcarea consemnului aerian elvețian, Bassanesi a fost condamnat la o amendă de 200 de franci și la un sfert din cheltuielile de judecată, restul trecînd în sarcina statului. Toți ceilalți acuzați au fost pur și simplu achitați. În plus, tribunalul a cerut sechestrarea resturilor avionului.

Pe 14 iulie, Tribunalul de Locarno a dat verdictul. El a condamnat pe Bassanesi la o amendă de 200 de franci și la un sfert din cheltuielile de judecată, restul trecînd în sarcina statului. Toți ceilalți acuzați au fost pur și simplu achitați. În plus, tribunalul a cerut sechestrarea resturilor avionului.

Ca martori ai apărării au compărut personalități italiene de vază dintre care amintesc pe Filippo Turati, veteran al Partidului Socialist, pe avocatul contele Carlo Sforza, fost ministru de externe, pe ambasadorul Italiei în Franța până la 1914, pe

au fost expulzați. La Paris, unde majoritatea dintre ei se instalaseră, și-au continuat activitatea.

Chiar și cu un asemenea sfârșit, operația lui Bassanesi s-a părut încă să și-a atins scopul: populația din nordul Italiei fusese zguduită, lumea nu mai putea să mai ignore că existau deja suficiente forțe care să lupte împotriva regimului totalitar al lui Mussolini. Opinia publică democratică aprobase lupta ilegală împotriva unui sistem de teroare.

Fasciștii elvețieni de inclinație italiană

În timp ce în Elveția alemanică „Fronturile” național-socialiste apăreau ca ciupercile toamna, în Tessin și în Elveția romandă apăreau grupuri care se inspirau din fascismul italian. „Federația fascistă elvețiană” era condusă de Arthur Fonjallaz, fost profesor de științe militare la Școala politehnică federală.

Orientarea mișcării era clară. Să ne mulțumim din nou citirea unui opuscul publicat la Montreux, în decembrie 1934, cu ocazia unei sesiuni a „Comitato d'azione per l'universalità di Roma”, (C.A.U.R.), comitet care nu era altceva decât un simplu instrument de propagandă fascistă în străinătate.

Iată ce se spune în acest opuscul în legătură cu mișcarea Fonjallaz: „Ceea ce caracterizează statutele fascismului elvețian este aceea că ele acceptă integral doctrina și sistemul fascismului italian; această mișcare se continuă în aceleași scopuri și prin aceleași metode”.

Se înțelege că Fonjallaz a copiat pină în cele mai minuscule amănunte organizația lui Mussolini. În orașele în care mișcarea avea aderenți s-a instituit o gardă înarmată; s-au stabilit locuri de gardă, ocupate încontinuu; s-a elaborat un adevărat regulament de război civil și membrii înarmați au făcut exerciții de luptă de stradă.

Grupul nostru de rezistență sapă auzul în deaproape activitatea fascistilor din Tessin. Defunctului Guglielmo Canevascini, fost mult timp consilier de stat, îi revine meritul de a fi imaginat stratagema cea mai eficientă de luptă împotriva acestor manevre. A lui a fost ideea de a introduce în secția din Lugano denumită „Federațiune fascistă svizzeră” câțiva membri ai partidului socialist din Tessin, al cărui președinte era el, cu scopul de a urmări îndeaproape ceea ce se petrecea în mișcarea Fonjallaz.

Așa s-a întâmplat ca trei membri puțin cunoscuți, dar de bază, ai partidului socialist au devenit membri ai „fascio” din Lugano. Ei au aranjat de așa manieră lucrurile încât din cînd în cînd să facă înșurcătură de se vedea o porțiune din „cămara de gardă”.

De aci înainte, mișcarea fascistă a condusă de Fonjallaz nu mai avea secrete pentru noi. În timpul nopții, cei trei camarazi ai noștri copiau corespondența pe care o găseau în „cămara de gardă” și ordinele secrete ale lui Fonjallaz și ale locotenentului său din Tessin, Rezzonico, întocmind liste cu materialul de care dispunea această gardă.

Datorită acestui dispozitiv, prima mare operație prevăzută de planul nostru, care trebuia să aibă loc la sfârșitul anului, la corneionul cantonal din Tessin, s-a soldat cu un eșec total, care a dat o lovitură severă mișcării, lipsind-o de orice prestigiu în rîndul simpatizanților ei.

Este vorba de „marșul spre Bellinzona” (imitație a „marșului asupra Romei” al lui Mussolini), care a avut loc joi, 25 ianuarie 1934. Bineînțeles că cei trei pseudo-fasciști ai noștri i-au dezvăluit proiectul și data lui Guglielmo Canevascini care, la rîndul său, a informat despre aceasta guvernul. Totuși, numărul de polițiști care putea fi reunit la Bellinzona ar fi fost insuficient dacă fascistii ar fi venit în masă și ar fi fost bine înarmați. Guvernul din Tessin și-a luat deci precauțiunea de

Italia va face tot ce depinde de ea pentru a stavili influența pan-germanică. Mussolini trebuie să susțină mișcarea noastră în mod concret.

Cităm ce a scris el:

Scrisoarea pe care Cornetșu, șeful seției din Milano a „Federației fasciste elvețiene”, a adresat-o lui Nino Rezzoni, locotenentul lui Fonjallaz, se ocupă de problema subvențiilor și a provenienței lor:

În primul rând trebuie să copiem de pe scrisoarea mea adresată lui Cornetșu la Fonjallaz în care îl informăm despre relațiile noastre cu Italia. Eu fac aici de asemenea aluzie la scrisoarea lui Cornetșu adresată lui Cornetșu din Milano care conține o referință la problema subvențiilor.

Apoi trebuie să discutăm problema de fond. De la început trebuie să arătăm că problema este de fapt una de fond. Aceasta dovedește că problema este de fapt una de fond și nu de formă.

În primul rând trebuie să arătăm că problema este de fapt una de fond. Aceasta dovedește că problema este de fapt una de fond și nu de formă.

În al doilea rând trebuie să arătăm că problema este de fapt una de fond. Aceasta dovedește că problema este de fapt una de fond și nu de formă.

„Grupul Adula”

Venirea lui Mussolini la putere a făcut să apară încă mișcare: grupul tredentist și deschis fascist al lui Emilio Lombi și al consorțiilor săi, care se intitula „Grupul Adula”

Acești oameni cereau alipirea la Italia nu numai a Tessinului și a cantonului Valais și Gisons. În 1935 fasciștii italieni și elvețieni au distribuit prin cutile poștale ale Elveției menționată un pamflet în care prindea toate se putea să fie urmărirea.

„Știți voi pe unde trece adevărata frontieră a rasei italiene?”

Adevărata frontieră rasială a Italiei este lanțul median, căci acesta cuprinde exact cele trei cantone ale rasei italiene (Valais, Tessin, Gisons). Frontiera politică actuală nu atinge nici cel puțin lanțul a pin ne-italic al alpinilor albi de alpinism și alpinism care ajung până la porțile Marelui simfonie simfonie. Aceasta semnifică că în punctul înfapt alpinism simfonie. Teoria lui de alpinism și alpinism este însă de alpinism și alpinism. Teoria lui de alpinism și alpinism este însă de alpinism și alpinism. Teoria lui de alpinism și alpinism este însă de alpinism și alpinism.

Există o altă teorie care face să se vadă că alpinism și alpinism este de alpinism și alpinism. Teoria lui de alpinism și alpinism este însă de alpinism și alpinism.

Există o altă teorie care face să se vadă că alpinism și alpinism este de alpinism și alpinism. Teoria lui de alpinism și alpinism este însă de alpinism și alpinism.

Există o altă teorie care face să se vadă că alpinism și alpinism este de alpinism și alpinism. Teoria lui de alpinism și alpinism este însă de alpinism și alpinism.

drăzneală, cunoscând întorsătura pe care a luat-o fascismul italian și politica mussoliniană în Europa centrală. Pe de altă parte, nu mai este de mult pentru nimeni un secret că lăile alpine în țara noastră, pentru ușurarea expansiunii politice a rasei italiene.

„Afacerea Fonjallaz” izbucnește

Fonjallaz avea în gând să pe Marcel Jaquier, un mare tor de lăcomie al căruia ceter jauris era prin de o hie de drept cren. La noptul anu de cembre 1934, a esta din „Petit Dauphinois” cu festi consilier național la Lausanne, Viret, și l-a declarat că avea de făcut o serie de destăinuirii referitoare la „Federația fascistă” a colonelului Fonjallaz. El preciza că se certase cu Fonjallaz pentru că acesta nu-i plătise salariul.

Viret n-a crezut decit jumătate din destăinuirile senzationale ale lui Jaquier, care erau nesecate în privința leșilor și secrete ale lui Fonjallaz atit cu diversele autorități ale partidului și guvernului fascist, cit și cu „Casa cenuie” din München.

Viret l-a trimis pe Jaquier la consilierul de stat Le Nicule, care pe atunci era șeful Departamentului de justiție și poliție al cantonului din Geneva. Acesta a pus să fie interogată îndelung de comisarul de poliție Vibert. În fața căruia Jaquier a repetat afirmațiile sale, dind asigurări că ar putea aduce și dovezi scrise. Aceste documente au fost predate lui Paul Choux, alias Abel Sarrol, redactor la „Munca”, cotidianu socialist din Geneva, care, fiind prieten și colaborator apropiat al grupului meu, m-a ținut la curent cu toată afacerea.

La sfârșitul lunii decembrie a anului 1934, noi eram măsura să lansăm o vastă campanie de presă împotriva lui Fonjallaz și a „Federației” sale fasciste. Posedam destule documente, datorită prietenilor noștri de la „fascio” din Tessin, de altfel și din alte surse, pentru a-l acuza oficial pe Fonjallaz de înaltă trădare și manevre antidemocratice.

La 31 decembrie 1934, „Petit Dauphinois” din Grenoble și „Elveția” din Geneva au publicat — transmise de cineva pe care nu l-am putut niciodată identifica — niște știri care anunțau dezvăluirea unei afaceri de spionaj în Elveția. Paul Choux

și cu mine a trebuit atunci să acționăm. Destinațiile cu privire la Fonjallaz și la consortia sa, au început pe 2 ianuarie 1935 simultan în „Munca” și în serviciul meu de presă. Insa! Considerind că Fonjallaz ar încerca să dispa în străinătate de la prima apariție și să caute un adăpost la complicități din Italia și Franța, ori poate chiar în Germania, ne-am hotărât să prevenim despre aceasta autoritățile federale. În seara de 1 ianuarie 1935 eu l-am telefonat pe comisarul federal Baumann pe atunci șeful Departamentului federal de justiție și poliție și l-am pus la curent cu intențiile noastre.

Primele articole, cum era și de așteptat, au făcut senzație. „Afacerea Fonjallaz” începuse; ea a mobilizat atit presa elvețiană cit și pe cea a altor țări democratice. La 3 ianuarie 1935, Comandantul al armatei din Geneva a cerut ca cauzele un judecator militar, pe locotenent-colonelul Petitmermet, care urma să stabilească dacă Fonjallaz era sau nu vinovat de înaltă trădare.

După câteva zile a mai explodat o bombă, de data aceasta împotriva noastră, pentru că se descoperise că, de fapt, Jaquier imitase semnătura lui Fonjallaz pe patru din cele treisprezece documente predate de el lui Paul Choux. După această lovitură dosarul nostru nu mai avea nici o valoare, căci lui Fonjallaz nu-i mai rămânea decit să afirme, cu fruntea sus, că toate documentele erau false. Mai târziu însă el a trebuit să mărturisească că conținutul multora din aceste texte și, îndeosebi, al celui care se referea la războiul civil erau conforme cu realitatea, dar în acea perioadă, după ce și-a plecat, timp de câteva zile, capul, Fonjallaz a putut să-și ofere luxul să înainteze o plingere împotriva fostului său paznic, Jaquier, și a redactorului Paul Choux, pentru falsificarea de documente și folosirea lor. Ancheta a fost încredințată justiției din Vaud.

Între timp, Jaquier a dispărut în Franța. Mai târziu, securitatea națională l-a arestat la Hyères, l-a supus la îndelungi interogatoriu și apoi l-a extrădat.

Politia franceză a avut toate motivele să-l interogheze pe Jaquier, căci între Fonjallaz și extremiștii de dreapta francezi existau sute de legături. În timp ce se afla în detenție în Franța Jaquier a trimis locotenent-colonelului Petitmerne un raport de patru pagini în care recunoștea că a imitat de patru ori semnătura lui Fonjallaz, dar insistă asupra faptului că în privința fondului documentele pe care el le remisese lui Paul Chaux răspundeau realității. Falsurile comise de Jaquier apar fără să poată pune într-o situație de cătușă. Se credea că nu erau victimele unor mistificări. Chiar și unele ziare le erau simpatizanti sau blamate.

Fără să țină în această perioadă să acuze de înaltă trădare de către Comitetul organizat pe un fel de complot, rășchiatul pe tot felul de întrebări la Școala politichienilor federali.

În intermedii, Fonjallaz continua să fie strădat de ansamblul procesului, bine vădit de toate lumea. Karl Schenker, locotenent-colonel federal, ca părând la 2 octombrie 1934 în fața Comitetului federal la o interpellare a apărut în fața Comitetului de defecție în notă de semnătură, ca de obicei, le revin. Fonjallaz a declarat că acest înalt personaj — putea „să aducă grave prejudicii prestigiului țării și armatei”.

Noi căutam noi dovezi împotriva lui Fonjallaz, care, de data aceasta, să nu mai poată fi atacate. Într-o scrisoare din 12 ianuarie 1935, Walther Bringolf, consilier național și primar la Schaffhouse, îmi scria :

„De câteva zile eu sunt în posesia mai multor semnături originale ale lui Fonjallaz, care din care vă avea nevoie de elemente de comparație... Colonelul Fierz din Zürich i-a spus acum câteva zile omului care mi-a remis documentele referitoare la Fonjallaz — ceea ce se întâmpla lui Fonjallaz adevărat. El a spus că ceea ce a semnat. Nu s-a putut

mic la petchezia domiciliară pentru că nu se poate risca un incident diplomatic cu Italia.”

Alta dată Fierz s-a dus în Italia cu Fonjallaz ca să-l întâlnească pe Mussolini.

În luna august 1935 noi am fost informați de un detectiv particular din Winterthour că Fonjallaz participase la experimentarea unui nou model de armă la fabrica de armament din Aolere.

Cheltăuile fiind prea mari a trebuit să renunțăm la continuarea acestor anchete prin detectivul respectiv.

Mai târziu, pe când afacerea Fonjallaz se afla într-un punct mort, consilierul federal Pilet-Golaz i-a spus unui ziarist română redactat pe lângă Palatul federal.

Dacă Fonjallaz nu se astîmpără nici o să-l acuzăm de spionaj.

În aceeași perioadă ancheta a fost întreruptă după ce Fonjallaz s-a făcut vinovat de trădare de secrete naționale. În schimb, la 6 și 13 ianuarie 1936 Tribunalul politar corecțional din Lausanne a acuzat pe Marcel Jaquier și Paul Fierz de falsitate de documente și falsitate.

Într-o scrisoare la amănunț.

Pe urmele atentatelor din Marsilia

Încă de la prima zi a procesului, avocatul general Boven i-a pus la Jaquier întrebări referitoare la atentatul comis la 9 octombrie 1934 la Marsilia, care a costat viața regelui Alexandru I al Iugoslaviei și a președintelui Consiliului francez, Louis Barthou. Acesta i-a răspuns că el nu avea nici o cunoștință de comiterea atentatului. Acesta se referea la faptul că în timpul războiului va lua puterea în Croația cu sprijinul italienilor, făcând să domnească aici teroarea.

Iată ce scriam în raportul meu de la agenție, în legătură cu dezbaterea de la 8 ianuarie 1936 :

„Avocatul general Boven i-a cerut lui Jaquier să răspundă dacă era exactă afirmația cum că el ar fi fost interogtat în Franța asupra atentatului de la Marsilia. Ce întrebări i se puseseră și ce răspunsese, Jaquier a refuzat să vorbească, dar insistarea a insistat. Ezitând, Jaquier a început atunci să răspundă:

Apoi a fost întrebat cine era în serviciul lui Fonjallaz, știa despre o doamnă pe care o cunoștea acesta din urmă, era la curent cu o călătorie în cursul căreia mașina lui Fonjallaz a transportat la gara din Lausanne cufere misterioase și dacă unele persoane nu-și petrecuseră noaptea la castelul din Memise, la Fonjallaz, cu câteva zile înainte de atentat. În timp ce Jaquier făcea declarații, care au provocat, cum era de așteptat, emoții în sală, Fonjallaz a pălit și și-a plecat ochii în jos.

Amanunțele n-au fost cunoscute decit mult mai târziu, datorită faptului că atentatul de la Marsilia a fost condamnat, după cum fusese însărcinat atunci de guvernul regal din Belgrad cu anchetarea acestei crime și a dedesubturilor ei. Această carte reproduce o declarație făcută de Paul Marabini, omul care fusese în contact cu Fonjallaz, în timpul căreia acesta din urmă a spus că: „Am văzut un document care conținea un plan de atentat asupra lui Alexandru I. Pe planul acesta se vede că atentatul trebuia să se facă în Marsilia. Dacă nu s-a făcut acolo, unde ar fi trebuit să se facă, data ar fi căsătoriei lui Alexandru I. în Marsilia, unde debarcase Alexandru I.

Cât despre misterioasa „cauza” pe care o conducea Fonjallaz, Milicevic arată că aceasta a fost condusă de Stana Godina, care în timpul războiului a fost un agent secret al lui Alexandru I. În timpul războiului, Stana Godina a fost implicat în ucișigășul de la Marsilia. După război, Stana Godina a fost lăsat pe loc.

În timpul războiului, Stana Godina a fost implicat în ucișigășul de la Marsilia. După război, Stana Godina a fost lăsat pe loc.

liberat, de Gestapo, din închisoarea de la Fontevraud și erau pașii astfel să se împodobească în Cămin.

E posibil ca paznicul Jaquier să nu fi putut pe tot timpul să-l țină la Fonjallaz și nu de o dată să-l lăsa să meargă la Marsilia, dar e sigur că el îl cunoștea pe Marabini, omul lui Ante Pavelic, fapt pe care, de altfel, nu l-a negat.

Printre declarațiile de la procesul de la Lausanne care au avut o importanță considerabilă o cităm pe aceea a șefului poliției cantonale din Vaud, dl. Jaquillard, care spunea: „Azi am impresia că Jaquier spune adevărul” și adăuga că după informațiile primite de el la 31 ianuarie 1935 de la Ministerul public federal, ancheta asupra lui Fonjallaz continua.

Deși aceste fapte și mărturisiri erau acuzatoare pentru Fonjallaz, acesta rămânea provizoriu victorios și se așteptau noi dovezi. Pentru falsificarea de documente, Marcel Jaquier a fost condamnat la un an de închisoare, iar prietenul meu, care le publicase, a scăpat doar cu două luni, pe care le-a executat.

Cum eu, fiind de aceeași părere cu Paul Choux, publicasem aceleași documente ca și el, Fonjallaz m-a atacat și pe mine — și nu numai pe mine, dar și redacția „Bernier Tagwacht” care reproducesc textul meu. Plingerea lui Fonjallaz era redactată astfel: „Acuzații sunt vinovați și trebuie să fie condamnați cu înminarea către subsemnatul a sumei de 10 000 de franci de fiecare, drept despăgubire”.

La 8 ianuarie 1936, în fața președintelui Camerei a doua civile din Berna s-a făcut o încercare de împăcare a părților; am refuzat orice compromis. Lucrurile au rămas în acest punct: Fonjallaz a refuzat să mai continue procesul. Avea motive puține pentru a refuza să mai continue procesul, putând să stabilească prin-

tre altele și faptul că în 1934 el îl întâlnise la Merveher pe generalul italian Sani și pe alți demnitari fasciști, cu care conce-nise asupra unor acțiuni subversive.

Fonjallaz lovit de destin

În perioada 1934-1935, a fost răsturnat lanstră. Ana au trecut la viața ei. La 25 ianuarie 1940, fostul colonel Fonjallaz a fost arestat în gara din Schaffhouse, în timp ce se grăbea să plece în Germania. Ancheta a stabilit că, de la începutul războiului, Fonjallaz organizase în favoarea Germaniei un serviciu de informații militare și politice. Conform raportului Consiliului federal din 28 decembrie 1946, spionajul militar era îndreptat împotriva Franței. Fonjallaz își procura informațiile prin intermediari care plecau în Franța. Pentru a-l convinge pe elvețieni să facă această treabă, Fonjallaz nu ezita să-l facă să creadă că informațiile lor serveau Elveției. Serviciul de informații politice spiona atât Franța cât și Elveția. În Elveția el spiona mai ales pe „Le Petit Courrier”, „Fonjallaz Telegraph” și pe „Le Courrier”. Fonjallaz se arăta interesat de a afla ce se petrecea în acest mediu de urma autorilor atentatului din München în 1938. El se informa de primele etape ale destinului tarilor din cel de-al doilea Război pentru a-l ajuta personal în lupta împotriva Germaniei. El se arăta interesat de a afla ce se petrecea în Elveția. El se informa de primele etape ale destinului tarilor din cel de-al doilea Război pentru a-l ajuta personal în lupta împotriva Germaniei. El se arăta interesat de a afla ce se petrecea în Elveția. El se informa de primele etape ale destinului tarilor din cel de-al doilea Război pentru a-l ajuta personal în lupta împotriva Germaniei.

Agentul 10 010 al Gestapoului

„Fonjallaz m-a făcut să am una din cele mai frumoase experiențe din viața mea. El m-a făcut să cunosc pe Martin Danner, agentul 10 010 al Gestapoului. El m-a făcut să cunosc pe Martin Danner, agentul 10 010 al Gestapoului. El m-a făcut să cunosc pe Martin Danner, agentul 10 010 al Gestapoului.

un exemplu tipic privind încercările nazistilor de infiltrare de către Ministerul public federal din acea perioadă să a văzut obligat să se ocupe

Într-o zi de la jumătatea lui ianuarie 1935, cineva s-a dus de-dimineață la apartamentul meu din Berna unde am avut un baou. Deschizând m-am găsit fată în fată cu un tânăr înalt, cu parul blond, peptănat peste cap.

— Dv, sunteți dl. Punter? m-a întrebat el, fixindu-mă ca și cum i-ar fi fost frică să nu-l ascund ceva.

— Da, dar ce doriți?

— Dați-mi voie să mă prezint. Eu sunt Martin Danner, din München, agentul 10 010 al Gestapoului. Aș dori să vă vorbesc.

Am înghițit de două ori în sec, apoi l-am întrebat:

— Nu ați greșit cumva adresa? Sunteți sigur că mie trebuie să-mi vorbiți?

— Nu, știu foarte bine unde sunt, cu cine am de-a face și vă înțeleg surpriza. Cu toate acestea vă cer să-mi acordați o convorbire care după mine e de mare importanță pentru dv., deoarece eu am urmărit desfășurarea campaniei dv. împotriva lui Fonjallaz.

I-am spus să intre înăuntru și i-am oferit un scaun. I-am propus să ia o țigară, dar a refuzat. Apoi a spus:

— Pentru ca să mă puteți înțelege trebuie să vă relatez mai întâi pe scurt biografia mea. Sunt fiul unui architect din München, dar mama mea este elvețiancă. Fiind catolic, am fost membru al Partidului popular bavarez. După terminarea studiilor am devenit ziarist și am găsit un post de colaborator permanent la „Munchner Neueste Nachrichten”. Când nazistii s-au bagat peste presa germană, toți redactorii ziarului am fost convocați de un asistent al lui Goebbels care ne-a spus că trebuie să alegem între aderarea la nazism și continuarea de a lucra sub conducerea guvernului bavarez. Eu am ales să rămân la această: ori P.N.S.G., ori lagărul de concentrare de la Dachau, unde am fost internat.

Ca și colegii mei, am cedat în fața forței, spunându-mi, ca vătăpătea pasivă o dată că e liberă de expresie, dar asta n-a fost decât o iluzie, căci noua conducere, în scurt timp, ne-a debarasat de ea. După vreun an am primit o înștiințare prin care ne se cerea înțelegerea Căpitanului Gruppenführerului SS Reinhard Heydrich, superiorul meu actual. „Danner, mi-a spus el, mama dv. este elvețiancă și știu că dv. cunoașteți bine Elveția. Sinteți încorporat la Gestapou și o să primiți instrucțiuni pentru îndeplinirea unor misiuni secrete în Elveția. Heil Hitler!“.

Heydrich mi-a spus acest lucru fără nici un menajament, fără să-mi pună cea mai neînsemnată întrebare sau să-mi fi cerut cit de cit părerea. Acesta era un ordin. Am primit deci, fără să fi vrut, să fiu agent al Gestapoului și mă găsesc acum în Elveția ca să-mi îndeplinesc prima mea misiune. E vorba să intru în contact cu șefii diverselor grupuri care simpatizează național-socialismul și, în ce privește celelalte personalități, să încerc să aflu în ce măsură ele ar fi gata să colaboreze cu P.N.S.G. sau, în caz contrar, să le opun rezistență. Mai târziu, cei care vor fi făcut o profesie de credință față de hitlerism vor constitui cadrele unui regim autoritar și național-socialist din Elveția, ținând cont de particularitățile acestei țări. Iată cine sînt eu și în ce constă misiunea mea, care îmi repugnă.

Trebuie să fac ceva, să vorbesc cu autoritățile și ziariștii elvețieni, căci nu pot să mă hotărâsc să pregătesc în această țară în care s-a născut mama mea o agitație pronazistă. De aceea am venit să vă văd. Am mai vorbit despre acest lucru și cu dr. Markus Feldmann, de la „Neue Berner Zeitung“ (viitorul consilier federal). Sînt gata să vă remit un raport detaliat asupra organizației Gestapoului și să vă țin la curent cu vîntoarele mele acțiuni în Elveția.

În timp ce vorbea astfel, eu îl studiam cu multă atenție. Privirea lui era deschisă, dar trăda o oarecare neliniște, poate chiar un fel de groază. Era el oare sincer, ori toate acestea nu erau decât o abilă provocare?

— Domnule, n-am răspuns cu nerecție ceea ce mi povestiti despre misiunea dv. mama mea mă lăudă deci îndrăzneala solilor dv.

Eu sînt de mult timp la curent cu tentativele de infiltrare în Elveția și cunosc elementele care ar fi gata să facă corp comun cu Hitler, pentru ca Elveția să adere la „Noua Europă“. Dar acești domni din Berlin și din Munchen își fac iluzii zadarnice dacă cred că proiectul lor ar putea fi realizat fără să se recurga la forță. Fiți sigur că acest lucru, în ziua cînd va fi vorba ca el să fie pus în aplicare, nu se va face fără vărsare de sînge. Poate nu știți că orice soldat elvețian își ține pușca acasă. În această țară, încăierările mici de stradă n-ar servi la nimic. Va trebui deci ca țara noastră să fie invadată cu arma în mînă și sînt sigur că Hitler și consilierii lui, înainte de a începe această acțiune, vor reflecta mai întîi. În sfîrșit, vă rog să nu mă înțelegeți greșit dacă mărturisesc că nu știu cit să cred din cele ce mi-ați spus dv. acum, temîndu-mă să nu fiți un agent nazist deosebit de șiret.

Martin Danner părea că se aștepta la un asemenea răspuns. El a reacționat fără nervozitate :

— Înțeleg perfect reacția dv. Dar să nu subestimați eficacitatea acțiunilor subterane ale naziștilor desfășurate împotriva tuturor vecinilor Germaniei, inclusiv a Elveției. Faceți ochii mari și uitați-vă la ceea ce se întîmplă în Austria. Eu sînt gata să vă dau dovezi despre sinceritatea mea. Permiteți-mi să scriu aici, la dv., rapoartele pe care vreau să vi le dăruiesc și puneți-mă la încercare.

— Bine, sînt de acord să încercăm. Dar există un singur lucru de care dv. va trebui să țineți seama : dacă în momentul ce față Ministerul public federal nu e la curent cu misiunea dv., are să fie foarte curînd ; el va ordona să fiți supravegheat și, eventual, să fiți arestat, dacă are să creadă de cuvîntă.

Răspunsul lui mi s-a părut cu adevărat naiv și m-a făcut să rîd :

Stämpfli. Practic, asta înseamnă că acest control nu este efectuat decât de polițiile cantonale, parțial contaminate și insuficiente, mai mult sau mai puțin comparabile cu polițiile noastre municipale. Cu alte cuvinte, controlul e aproape inexistent.

Organismul genovez cu care am negociat eu se cheamă Comitetul permanent al Antantei de luptă împotriva Internaționalei a III-a. El mai are și denumirea de „Liga Aubert”, după numele președintelui său.

Sufletul acestei acțiuni nu este acrost Aubert (un genovez de viață nobilă), ci un altul, un rus alb, dr. Lodigenski, care are legături cu profesorul Iljin, din Berlin, pe care îl cunosc eu bine. El este un om foarte inteligent și foarte activ, care a făcut foarte multe lucruri bune pentru cauza noastră. El este un om foarte inteligent și foarte activ, care a făcut foarte multe lucruri bune pentru cauza noastră. El este un om foarte inteligent și foarte activ, care a făcut foarte multe lucruri bune pentru cauza noastră.

Am sperat să aibă vreun sprijin. Îmi spun că, dacă ar fi fost așa, ar fi putut să facă mai multe lucruri.

Conduita lui îmi interzice să cred că el este un om care se lasă influențat de alții. El este un om care se lasă influențat de alții. El este un om care se lasă influențat de alții.

Am văzut că el este un om care se lasă influențat de alții. El este un om care se lasă influențat de alții. El este un om care se lasă influențat de alții.

tanțul unei femei careia i se arăta. Pentru mine, vizita nocturnă era ceva nou. M-am dus deci să deschid una din stăfetele mele cunoscută sub pseudonimul de Remo, îmi aducea vestidn Italia. Revenind în birou l-am văzut pe Danner că își reluase lucrul și era vizibil destins.

— V-a fost frică : de ce și de cine ? — l-am întrebat eu pe un ton cit se poate de natural.

Fără să se uite la mine, mi-a răspuns laconic, pe un ton care totuși depășea în fața de această relatare.

— Dv. vorbiți așa pentru că nu cunoașteți ce înseamnă Gestapoul !

Dupa câteva zile de la acest incident am primit de la Roma un aviz provenind de la „Gestapo e Libertà”. În timpul săptămânii la care data era născută, eu pot să vă spun că la OVRA (organizația de securitate italiană) din Zürich pe câteva agent ai Gestapoului, veniți din Germania. Pretențiile de hoșvie erau foarte mari. Aveam de asemenea pe Danner un contact foarte bun care aveau să vină din Germania, putea să ia contact cu ei și să obțină informații cu privire la întâlnirea polițiilor secrete italiene.

Am comunicat deci lui Danner dorința mea. Fără să ezite, el a acceptat misiunea. Pentru cazul în care as fi avut alte contacte, el ar fi putut să facă mai multe lucruri.

Am văzut că el este un om care se lasă influențat de alții. El este un om care se lasă influențat de alții. El este un om care se lasă influențat de alții.

Am văzut că el este un om care se lasă influențat de alții. El este un om care se lasă influențat de alții. El este un om care se lasă influențat de alții.

trebe dacă îl cunoșteam pe Martin Danner, dacă scrisoarea găsită asupra lui la arestare venea într-adevăr de la mine și ce gîndeam eu despre acest individ. Am înțeles imediat că Danner îi spusese poliției aproape același lucru ca și mie în legătura cu misiunea lui și că poliția avea față de el aceeași impresie contradictorie ca mine. La cererea lui, a fost condus la frontiera cu Liechtenstein, și nu la cea cu Germania. După cîteva zile, am primit de la Vaduz o scrisoare prin care Danner îmi cerea să merg să-l văd cît mai repede posibil la un hotel din acest oraș. Nenorocirea a făcut ca eu să fiu bolnav de gripă la pat. Am hotărît să trimit la Vaduz o colaboratoare foarte sigură și l-am prevenit în scris pe Danner de aceasta. Aflat în fața acestei persoane, Danner n-a făcut totuși decît cîteva observații fără importanță și a dispărut.

După cîteva luni i-am scris tatălui lui Danner, la München (adresa mi-o dăduse fiul lui) și l-am întrebat dacă are vestii de la Martin. Răspunsul lui Danner-tatăl a fost amabil, dar scria că nu știa unde se găsește fiul lui. De la sederea lui la Vaduz, el nu mai auzise vorbindu-se despre el. Se refugiase oare într-o altă țară? A fost lichidat de Gestapo pentru că trădase?

Iată cîte întrebări rămase fără răspuns.

Un lucru însă era mai mult ca sigur: Hitler își întindea plămîntul în Europa în speranța de a crea un mare „marele său Reich german”. Episodul Martin Danner m-a îndrăginit în hotărîrea mea de a lupta împotriva național-socialismului pentru a-l înfrînge, pe care le aveam la îndemînă, alături de alte persoane care își propuseseră același obiectiv. Ocazia mi-a fost oferită de agresiunea fascistă împotriva Republicii Spaniole.

III. RĂZBOIUL DIN SPANIA

De la știre la „informație”

În legătură cu începuturile războiului din Spania, din iulie 1936, elementele fasciste și naziste au răspîndit continuu un val de minciuni, așa încît ele au fost crezute chiar și acolo unde o astfel de propagandă nu avea șorți de izbîndă.

Cum prejudecățile răspîndite prin această campanie au lăsat mai mult decît urme, e absolut obligatoriu să amintim în cîteva cuvinte care a fost realitatea istorică.

În aprilie 1931, monarhia spaniolă a fost răsturnată. Regele Alphonse al XIII-lea și familia lui au fost rugați să părăsească țara și au părăsit-o sub escortă. Alegerile legislative dăduseră naștere unei majorități republicane indiscutabile. Socialiștii erau în minoritate, iar în parlament aproape că nu mai erau comuniști. În timpul noilor alegeri, din noiembrie 1933, partidele de dreapta au reșit învingătoare. Lerroix, radical de dreapta, l-a succedat în fruntea guvernului pe Manuel Azana, radical de stînga.

La 18 iulie 1936 a izbucnit rebeliunea fascistă în Spania, rebeliune declanșată de generalul Franco. La acea dată, Spania avea din nou un guvern de centru — stînga, prezidat de Manuel Azana. Cabinetul nu cuprindea nici un singur socialist și, cu atît mai puțin, comuniști.

Marșalul, pe lângă populația care a rămas pentru repubblică. Marșalul s-a năpustit peste cazarmele și arsenalele și s-a lăsat pradă pentru populația asaltată de trupele republicane. Populația a bandat de mauri aduse din Maroc de generalul Franco, împotriva Falangei fasciste și a fracțiunilor armatei care trecuseră de partea lui Franco.

Generalul Miaja, apărătorul Madridului, a organizat atît cît bine rezistența față de asalturile adversarului, încît Capitala n-a putut fi cucerită. Atunci a inventat generalul Miaja expresia de „coloană a cincea”, care avea să intre în istorie: el desemna prin aceasta pe inamicul pe care îl avea chiar în orașul respectiv, afară de cele patru armate în drum spre Madrid. Dar intervenția străină din Spania era prevăzută de mult timp, cu mult înainte de insurecția lui Franco. Monarhiștii și partidele de extremă dreaptă nu acceptaseră niciodată abolirea regalității.

La 31 martie 1934, doi oameni politici de dreapta au fost primiți de Mussolini la Roma. E vorba de Goicoechea, președintele Consiliului de Regim, și de Juan Vázquez de Mella, liderul partidului carlist. Mareșalul Italo Balbo asista și el la convorbire. Mussolini a promis spaniolilor ajutor material și moral. El s-a angajat să furnizeze imediat 200 000 de puști, 200 de mitraliere cu muniții respective, 20 000 de grenade și un milion și jumătate de peseta. În plus, s-a convenit ca acest ajutor „să ia, la momentul oportun, amploarea impusă de împrejurări”. Momentul a venit în toamna anului 1936, cînd s-a procedat la o intervenție directă.

Zadarnic a informat guvernul despre aceste fapte Societatea Națiunilor și Liga Națională. Parisul, Londra, Washingtonul și Berna au rămas indiferente. În Spania însă, populația a rămas în continuare loială guvernului republican. În afară de aceasta, guvernul republican a continuat să primească din partea Italiei și Germaniei.

Cu cît poporul se îndădea mai mult în rezistența la împotriva agresiunii străine, cu atît mai mult Hitler și Mussolini făceau să crească numărul lor de trupe și de material de război în Spania.

În cartea sa intitulată „Der Kampf um Spanien” (Lupta pentru Spania), Franz Volkmann scrie:

„În zona auzată de război spaniol, Italia și Germania au vădit adevărată dăruire la eforturile lor pentru obținerea victoriei. Cu toate acestea, germanii și soldații italieni nu au cunoscut exact situația reală comută, atunci cînd contestă aceste fapte, eroarea de a atribui ajutorului italian o eficacitate și o importanță mai mare decît ajutorului german. Or, eu sînt în măsură să arăt că tocmai acesta din urmă a fost decisiv. În timp ce italienii trimbeau că ei sînt niște eroi și că intervenția lor va „salva” Spania, nemții, mai prudenți și mai practici, au știut să-și ascundă intențiile de a interveni cu armata, însușindu-și practic toate bogățiile naturale din nordul țării”.

Hitler se interesa de bogățiile subolului spaniol: ele au jucat un rol capital în reînarmarea Germaniei în vederea celui de-al doilea război mondial, iar în timpul războiului, pentru reînnoirea acestui armament.

Înainte chiar de atacul deschis, partidul nazist avea puncte de sprijin în toată Spania, mai ales în cercurile conducătoare din economie.

Spania a trebuit să aștepte pînă în 1937 pentru ca U.R.S.S. să se hotărască să-i vîndă material de război în cantități apreciabile și să-i trimită tehnicieni de diverse specialități militare, așa cum trimiteau nemții și italienii lui Franco. Acesta a fost momentul cînd s-a deschis războiul civil în Spania.

În iulie 1937, eu am înființat împreună cu cîțiva prieteni „Societatea Elveția-Spania”, destinată să lămurească opinia publică asupra tuturor acestor evenimente, prin conferințe, filme și presă.

Personal am fost de două ori în Spania, în perioada aceea, ca să adun reportaje, o dată pe frontul din Bascoia, iar a doua oară la Valenc. Barcelona unde am luat interviuri conduse de un reporter dintr-un membru de brigada internatlonale. Cu ocazia aceasta l-am cunoscut pe un ofiter rus de informații cu numele de „Carlo”. Prin intermediul acestui ofiter l-am cunoscut la Geneva pe Sandor Rado, șeful serviciului sovietic de informații din Elveția.

[illegible][illegible]

ca soldații trimiși în Spania să nu știe nimic despre deținută și motivele trimiterii lor în țară străină.

Ofensiva de la Guadalajara era destinată să interzică accesul în zonă. Când această acţiune a eșuat Hitler s-a trimis în Spania „Legiunea Condor”, care a jucat un rol decisiv în controlarea operaţiilor.

Agresivitatea italo-germanică în privința Republicii Spania a avut ca efect, în lagărul republican, conștientizarea brăzării naționale. În aceste brigăzi s-au arătat nu de vrandă oameni care în toate țările lăzărului brigăzilor s-au recrutat mii de oameni, pe lângă cei care au rămas în țară, ca să se lupte împotriva fascismului. Astfel, în lagărul republican, au rămas în Spania, în afară de cei care au rămas în țară, ca să se lupte împotriva fascismului. Astfel, în lagărul republican, au rămas în Spania, în afară de cei care au rămas în țară, ca să se lupte împotriva fascismului.

[illegible]

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

Văc arheta de poartă în vechi punct oarecare al teritoriului, ele a obligat să se lupte conștient pînă la moarte. Amenințările național-socialiste împotriva integrității Confederației au scos în evidență gravitatea acestei lacune.

La scurt timp după crearea sa, poliția federală a constituit o armă eficace împotriva acțiunilor ascunse ale nazistilor. Asta n-a împiedicat-o, totuși, să fie atentă și la alt gen de amenințări.

Prima misiune

La începutul intervenției militare a lui Muxsolini în Spania, guvernul spaniol nu era de loc informat asupra compoziției trupelor italiene și nici asupra portului în care ele ar urma să debarce. Într-o dimineață din primăvara anului 1937, Fabra Ribas m-a chemat la el și mi-a arătat o telegramă descifrată, pe care o primise de la ministerul de externe, Alvarez del Vayo, acesta cerea informații urgente cu privire la debarcările trupelor și la materialul de război din Italia.

— Înainte de orele 5 seara, să-mi aduceți pe cineva care să poată să îndeplinească această misiune, a adăugat Fabra Ribas.

— Cred că știți la ce se poate aștepta dacă îl încolțesc oamenii de la OVRA, am răspuns eu.

— Bineînțeles că știu, a replicat ambasadorul, așa cum știți că totdeauna sîntem atenți la orice mișcare a intervenției fascistă continuă să nu fie oprită.

Am ieșit și pe la orele 17 m-am prezentat din nou la Fabra Ribas.

— N-ai găsit pe nimeni să plece în Italia? a întrebat eu cu un aer decepționat, cînd m-a văzut singur.

— Ba da, pe mine! am răspuns eu.

Prietenul meu s-a făcut roșu de tot la față și m-a muștrat:

— Ai înnebunit? Ai urât oare că fasciștii au pus un pietrec pe capul tău? Dacă va arestează la frontieră, cine vă mai poate scoate din minile lor?

Ea discutase această problemă în cursul după-amiezii cu prietenul meu Werner Stocker, secretarul general al Partidului socialist elvețian, care se afla la Berna. I-am explicat de ce trebuia să mă însurinez eu cu îndeplinirea misiunii, m-a lăsat și de ce nu vălăm să-mi asum riscul de a fi ținut pe unu din cămarazii noștri care pînă la urmă fi arestat și ținut la închisoare. În ciuda obiectelor sale, pînă la urmă Werner Stocker a fost de acord cu mine.

— Dacă în primele 48 de ore de la plecarea mea n-ai vești de la mine, i-am spus, eu declin răspunderea și se va înțelege că eu să acuzi arestarea în Italia a unui elvețian inofensiv!

Fabra Ribas s-a lăsat și el convins, mi-a dat bani de drum și m-a lăsat să plec. O noapte am dormit în rapidul de seară care prin Simplon mă ducea mai întîi la Milano. Soției îi spunexem că mă duc la Tessin ca să mă întîlnesc cu unul din corespondenții noștri din Italia.

Pașaportul nu-mi era de loc pus la punct: în loc de ~~un document oficial~~ era doar un ~~document~~ negustor e mai puțin bălător la ochi ca un ziarist.

La Domodossola am trecut frontiera fără nici o greutate. Cel care controla pașapoartele era un agent de la milizia ~~italiană~~ gîș pe care îl avea la dispoziție și care conținea numele antifasciștilor căutați. Ajuns la Milano, am întreprins cîteva curse cu taxiul prin oraș ca să mă asigur că nu eram urmărit. Apoi am plecat cu un tren de noapte la Genova, unde fusesem informat că debarcaseră trupe.

Munca de agent secret implică o bună doză de noroc și ~~un anumit talent~~ și eu am avut o dovadă surprinzătoare. După ce m-am instalat

La hotel „Angia” și, după ce m-am odihnit trei ore, m-am dus în port să-mi încep ancheta. Am avut neplăcuta surpriză să constat că toate intrările erau puzite de câte doi militari, un soldat al miliției fasciste și un carabinier.

Am trecut prin el și, după ce m-am odihnit trei ore, m-am dus în port să-mi încep ancheta. Am avut neplăcuta surpriză să constat că toate intrările erau puzite de câte doi militari, un soldat al miliției fasciste și un carabinier. M-am dus în port să-mi încep ancheta. Am avut neplăcuta surpriză să constat că toate intrările erau puzite de câte doi militari, un soldat al miliției fasciste și un carabinier.

— Se volete (dacă vreți), a răspuns el fără comentarii.

N-am lăsat să mi se spună de două ori și m-am grăbit să plec. Am lăsat să mi se spună de două ori și m-am grăbit să plec. Am lăsat să mi se spună de două ori și m-am grăbit să plec.

Am lăsat să mi se spună de două ori și m-am grăbit să plec. Am lăsat să mi se spună de două ori și m-am grăbit să plec. Am lăsat să mi se spună de două ori și m-am grăbit să plec.

vreodată, numeroase detalii asupra încărcăturii care mă interesa. La ore 5, sirenele au anunțat sfârșitul lucrului. Am părăsit portul am intrat în primul bar care mi-a ieșit în drum, am comandat ceva și am luat, sub formă unor cavinte marcate, note care să-mi permită să revizitez principalele observații.

Atunci am avut o a treia surpriză. O femeie în costum de marinier s-a așezat lângă mine și a comandat o cafea pe care am plătit-o eu. Femeia m-a întrebat de ce o priveam așa fix și mi-a spus că era o marinieră.

Pe lângă cafea, mi-a dat și o carte. Aceasta era o carte de libertate, pe care o dădău pentru că s-a dat o copie în care se vorbea despre un CL (Comitato di Liberazione) și în fața între cele două litere era „semnătura” mușcării antifasciste „Giustizia e Libertà”.

Stupefiat, mi-am scos portofelul ca să-i dovedesc tinerețea. Am lăsat să mi se spună de două ori și m-am grăbit să plec. Am lăsat să mi se spună de două ori și m-am grăbit să plec.

În acest scop, „duamna mea din port”, în schimbul a zece „pene” (penne) pe care le-a dat, m-a lăsat să plec. Am lăsat să mi se spună de două ori și m-am grăbit să plec.

Am lăsat să mi se spună de două ori și m-am grăbit să plec. Am lăsat să mi se spună de două ori și m-am grăbit să plec.

ordin care a avut darul să mă facă să-mi revin în fire :

— Miliția fascistă. Deschideți, vă rog !

Reflectind o clipă am ajuns la concluzia că în afară „cuvintele incrucisate”, nu aveam nimic suspect la mine. Lichizind ușa m-am trezit în fața mea cu un ofițer de miliție care, ridicind mina dreaptă, a făcut salutul fascist. În spatele lui, doi militieni simpli, cu arma la piept, luaseră poziții drepte.

— Pașaportul dv., nu-i așa ? m-a întrebat el, arătându-mi

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

Pe balconul dv. este un loc special amenajat pentru a se pune diapitul. Fand traversarea Romiei trebuie să vă uităm diapitul în perna alături de noi.

Întregeam foarte bine dar în casa mea nu se găsea nici un diapitul. După ce am văzut că nu se găsea nici un diapitul, am spus „vă rog” și m-am îndepărtat de ușa pe care o deschisese pentru a ieși din casa mea.

Din a doua zi, după ce am fost în Italia, am văzut că nu se găsea nici un diapitul. După ce am văzut că nu se găsea nici un diapitul, am spus „vă rog” și m-am îndepărtat de ușa pe care o deschisese pentru a ieși din casa mea.

Pe balconul dv. este un loc special amenajat pentru a se pune diapitul. Fand traversarea Romiei trebuie să vă uităm diapitul în perna alături de noi.

A doua zi de la însoțirea mea, Fabra Ribas a transmis o scrisoare către mine. După aproape o săptămână, ministrul de externe răspundea, printr-o scrisoare, că nu se găsea nici un diapitul.

Pe balconul dv. este un loc special amenajat pentru a se pune diapitul. Fand traversarea Romiei trebuie să vă uităm diapitul în perna alături de noi.

Și de data aceasta întâmplarea mi-a venit în ajutor. Am luat rapidul de noapte care ne-a dus de la Milano la Roma. La Bologna, în tren s-au urcat trei ofițeri superiori din armata italiană, care s-au instalat în compartimentul nostru.

Lumina în compartiment era stinsă, dar ei n-au aprins-o. M-am făcut că dorm... și am ascultat ore în șir conversația dintre ei. Ofițerul din fața mea, cărui ceilalți îl spuneau „colonello”, nu se ferea de loc și literalmente tuna și fulgera im-

politica măsurilor luate de duce, care își permisesese spunea și să trimita trupe regulate în Spania fără năcar să mai fi avizate de a căsătoriată a mișcare de care depindeau

Eu n-am să permit să facă și cu mine la fel a adăuga și să nu aștept până la Roma să raporteze această

Cu fiecare frază ce spunea, eu aflam mereu mai multe lucruri despre aceste transporturi și când am ajuns în ză la Roma, nu mi-a mai rămas altceva de făcut decât să clarific ceea ce auzisem și să-mi notez câteva fapte.

În portul Neapole, un șofer de taxi palavragiu, care a pus să-mi țină un discurs asupra lui Mussolini și a intervenției italiene în Spania mi-a atras atenția asupra portului Po

... departe. Acolo în de ... militare de transport, gata să ridice ancora a doua zi.

... de ...

... personal

Un oarecare Nicola

În luna mai 1937, ministrul spaniol de externe a comitat ambasadei sale din Berna că un negustor din Susak (de frontieră iugoslav, aproape de Fiume), care întreținea

gatu ... ca Republ. a Spania ... să se ... la un mesager ca să discute ... Al ... în Fiume Ribas a cazut asupra mea

Cum eu nu puteam să-l las pe ... al ... la ... m-am dus în Iugoslavia prin Austria și am ajuns la Susak într-o ... la ... să ... date exactă a sosirii mele. Fabra Ribas îl prevenise pe acest om, căruia i se spunea Nicola.

... hotel ... de vreo patruzeci de ani, care m-a fixat cu un suris puțin

— Sinteți dl. Pünter și veniți de la Berna, nu-l așa?

Eu ...

— Eu sunt Nicola, Ambasadorul ...

... personal

... personal

le pentru care venisem. Vastele lui relații în medile antifasiste din Fiume și din Istria îi permiteau, spunea el, să ne furnizeze în permanență informații referitoare la imbarcările militare, de la Fiume și Pola, cu destinația Spania. El era personal ținut la curent de docherii iugoslavi de la Fiume și din ... te porturi italiene

Am convenit să pregătesc o grilă simplă care avea să-i servească la înregistrarea mesajelor sale. Iată cum urma să procedăm: aveam înlocuite cîte un exemplar dintr-o grilă cu aceleași găuri; grila era pusă pe un pătrat de hirtie, se scria mesajul în așa fel ca în fiecare gaură să fie cîte o literă, apoi se continua să se depună dintr-un lateral. După aceea hirtia era desprinsă și literaturile erau împieșcate cu litere luate la întâmplare. Într-o zi am avut de-a face cu un patrat plin de litere care nu putea fi deslușat decît punînd pe ea grila noastră.

În timp ce noi cinam într-un restaurant din port, Nicola mi-a prezentat una din cunoștințele sale. Omul s-a recomandat profesor de franceză la Susak și s-a arătat foarte curios de știe ce m-a adus acolo, ce făceam în restul timpului, dacă intenționam să rămîn mult timp acolo etc. Eram din ce în ce mai convins că aveam de-a face cu un agent din Biroul II francez. De altfel, Susak era o localitate unde acționau serviciile de informații ale tuturor țărilor.

Un an mai tîrziu guvernul din Belgrad l-a trimis pe Nicola ca atașat la Ambasada Iugoslaviei din Berna. După izbucnirea războiului a plecat în America de Sud. Pînă la venirea lui la Berna, el ne-a comunicat informații extrem de prețioase. Și-a ținut cuvîntul. Efectiv, nu s-a întimplat nimic decît pentru noi pe mările Adriatice, fără ca el să nu ne înștiințeze imediat.

Conferința de la Nyon

Cînd, după războiul civil, Franco și aliații lui au constatat că erau departe de a fi nimicît Republica și că rezistența, dimpotrivă, se dezvoltă, au adoptat o nouă tactică. Ei au luat măsuri să izoleze tot mai mult de republicani și să împiedice transportul pe mare al bombardeatoarelor și al munițiilor.

de război cumpărate de guvernul republican din Spania. Această acțiune a constituit începutul războiului pe mare și al blocadei.

În interval de o lună (de la 29 iulie la 2 septembrie 1937), 23 de nave de comerț dintre care 10 navigînd sub pavilion spaniol au fost atacate în Mediterana, avîndu-se grav sau chiar scufundate de către navele de război italiene și germane.

Uneori, în aceste atacuri, se venea și cu avioanele lor respective.

Dintre cele 11 nave care au fost atacate în perioada 1 iulie - 2 septembrie 1937 cele 3 de comerț erau: „Danaos”, „Danaos” și „Danaos”. Dintre cele 10 nave spaniole care au fost atacate în aceeași perioadă erau: „Danaos”, „Danaos” și „Danaos”.

Adunînd cît mai multe amănunte posibile despre noile metode de atac, guvernul francez a trimis o notă către guvernul italian în care să-i servească ca documentare în intervențiile sale pe lângă Societatea Națiunilor. Membrii grupului Rocco care lucrau în porturile italiene ne-au furnizat uneori informații extrem de prețioase referitoare la navele de război italiene care luau parte la acțiuni de piraterie.

La 21 august 1937, guvernul spaniol a adresat o nouă notă Societății Națiunilor, protestînd vehement atât împotriva blocadei exercitate de rebeli și aliații lor cît și împotriva pirateriei. În notă el mai cerea ca această problemă să fie adusă în fața Consiliului organizației.

După ce relata despre numeroasele atacuri comise împotriva navelor civile spaniole sau a altor nave, nota conchidea cu următoarele:

„Guvernul spaniol este conștient de responsabilitatea sa în atenția opiniei publice asupra riscurilor pe care le comportă pentru pacea Europei, intervenția străină pe pămîntul nostru. După ce a apărut în interiorul Spaniei, amenințarea războiului

lui mondial s-a întins pînă în cele mai îndepărtate regiuni ale
tinerii mediteraniene. Această situație face ca poporul spaniol
să se simtă dator să facă cunoscut lumii protestul lui indignat
impotriva nașterii cîmînăriei a agresorilor săi.

Cu toate acestea, blocada continuă. Pentru ca mulcomul
cu ce mare durată să se hotărască să-și piardă rabdarea a
fost nevoit să încheie tratatul de la 31 august 1937
cu scopul de a elibera pe marele torpedier englez "Havock" (cei doi torpe-
dieri au fost eliberați). Prin tratatul Anglia și Franța au cîntădit mar-
testul lor, deoarece el favoriza Spania. Dacă Spania adoptaseră o politică
de neutralitate, în condițiile în care conducătorii fasciști era o agres-
ori care au apărut în Spania, marile puteri acestea aveau să
nu se potrivească.

La 1 septembrie 1937, vasele de război engleze "Havock" și
"Heron" au părăsit Gibraltar și s-au îndreptat către Gibraltarul
spaniol, unde au sîmbat sub acțiunea lor pe care au dat
la "Havock".

Față de pericolul de a lua o subnațională care se desfășoară
a de a se afla în tranziție, cu toate acestea, în condițiile
de război, nu se poate de subnațională, neînțeleasă. (Aș-
fapt, în condițiile de război, de a se afla în tranziție, neînțeleasă.)

La 1 septembrie 1937, Parisul a declarat că va
Zădărnici să se afle în tranziție, neînțeleasă, în condițiile
de război, nu se poate de subnațională, neînțeleasă.

Quai d'Orsay, la comanda Foreign Office, a declarat că
nu va mai putea să-și mai găsească timp pentru a publica o ade-
vărare dintr-o gazetă din Madrid.

Așadar, în condițiile de război, nu se poate de subnațională, neînțeleasă.
e adică, în condițiile de război, nu se poate de subnațională, neînțeleasă.
re a se afla în tranziție, neînțeleasă.

1, 2) Ministerele de Externe ale Franței și Angliei

afiat că guvernul francez a... Frontului popular... avea să po-
pana Londrei convocarea de... a unei conferințe a puter-
lor mediteraniene. În aceeași zi guvernul sovietic a adresat un
protest vehement Romei în legătură cu torpilarea în dreptul
Algerului a cîrului "Timirazev" care transporta material de
război destinat republicanilor spanioli.

La 5 septembrie 1937, Parisul și Londra au adresat guver-
nele Romei, Moscovei, Berlinului, Sofiei, Trianonului, Anker-
rei, Belgradului, Bucureștilor și capitalei Egiptului o invitație
de participare la o conferință mediteraneană... cuprinzînd s-
tate riverane ale Mării Negre.

Localitatea unde era propus Nyon. La 7 septembrie Cons-
liul federal s-a dat acordul și a luat în considerare... a
s-a făcut Egiptul.

Conferința a avut loc la 10 și 11 septembrie 1937 în sala
de conferințe din Nyon.

Majoritatea Hitler refuză să participe și a trimis re-
prezentanți după ce nu a putut participa personal. După
sa se încheie din cauza... Conferința de la Nyon... a invitat
Germania și Italia să se alăture... la a se alăture... la a se alăture...

În condițiile de război, nu se poate de subnațională, neînțeleasă.
e adică, în condițiile de război, nu se poate de subnațională, neînțeleasă.
re a se afla în tranziție, neînțeleasă.

În condițiile de război, nu se poate de subnațională, neînțeleasă.
e adică, în condițiile de război, nu se poate de subnațională, neînțeleasă.
re a se afla în tranziție, neînțeleasă.

În condițiile de război, nu se poate de subnațională, neînțeleasă.
e adică, în condițiile de război, nu se poate de subnațională, neînțeleasă.
re a se afla în tranziție, neînțeleasă.

Italia refuză executarea hotărârilor conferinței în ce privește această parte a Mediteranei va reveni tot flotelor britanice și franceze.

Nu mai era vorba aici de limbajul lui Neville Chamberlain pentru a convingea englezi și francezi să facă și ei pașii necesari. Evidențele anglo-franceze au fost suficiente pentru a vedea a priori în practică a Convenției de la Mers-les-Bains de căsă de război care ar duce la o înfrângere a Italiei în Mediterană și să rescrie securitatea navigației internaționale. După reținerile sale inițiale, Mussolini a semnat convenția cu zece zile întârziere, să evite ca anglo-francezii să-și extindă controlul pînă în Marea Tireniană.

Dacă Londra și Parisul ar fi rămas la linia dură începută și ar fi extins-o în întreaga lor politică față de Germania și Italia, poate că al doilea război mondial ar fi putut fi evitat.

Dar ajutorul occidental continua să fie refuzat Republicii Spania. Într-o scrisoare adresată la 15 martie 1939, în tot acest timp eu primeam și transmiteam lui Fabra Ribas informații din informările lui Fabra Ribas provenind de la puterile Axe. Aceste informații erau în general foarte interesante, dar erau în general foarte vagi și nu aveau nici o valoare pentru a ajuta la cunoașterea adevărului. Într-o scrisoare adresată la 15 martie 1939, eu primeam și transmiteam lui Fabra Ribas informații din informările lui Fabra Ribas provenind de la puterile Axe. Aceste informații erau în general foarte interesante, dar erau în general foarte vagi și nu aveau nici o valoare pentru a ajuta la cunoașterea adevărului.

Într-o scrisoare adresată la 15 martie 1939, eu primeam și transmiteam lui Fabra Ribas informații din informările lui Fabra Ribas provenind de la puterile Axe. Aceste informații erau în general foarte interesante, dar erau în general foarte vagi și nu aveau nici o valoare pentru a ajuta la cunoașterea adevărului. Într-o scrisoare adresată la 15 martie 1939, eu primeam și transmiteam lui Fabra Ribas informații din informările lui Fabra Ribas provenind de la puterile Axe. Aceste informații erau în general foarte interesante, dar erau în general foarte vagi și nu aveau nici o valoare pentru a ajuta la cunoașterea adevărului.

În ianuarie 1939 a început ultima mare bătălie pe pământul Cataloniei. Republicanii s-au batut ca niște eroi. Ofensiva fascistă a putut fi chiar pentru un moment stavilită. În acest sens, un ziar italian: "Popolo d'Italia" scria:

În această opune în fiecare zi o rezistență mereu mai îndrăzneață. Trupele se bat cu curaj și sunt conduse de ofițeri capabili.

Tataguna a căzut la 15 ianuarie, la 24 Barcelona a fost ocupată, iar la 11 februarie Franco putea să revină în stăpînul Cataloniei.

Totuși, generalul Miaja rezista încă în Madrid și centrul țării cu aproape o jumătate de milion de soldați. Resturile armatei republicane din Catalonia au trecut în Franța și au fost internate aici. Ele erau însoțite de un val de 80 000 de refugiați civili, aproape în întregime femei și copii.

Încă de la 14 martie 1939, Consiliul federal a anunțat oficial că el va interveni în Spania. Într-o scrisoare adresată la 14 martie 1939, eu primeam și transmiteam lui Fabra Ribas informații din informările lui Fabra Ribas provenind de la puterile Axe. Aceste informații erau în general foarte interesante, dar erau în general foarte vagi și nu aveau nici o valoare pentru a ajuta la cunoașterea adevărului. Într-o scrisoare adresată la 14 martie 1939, eu primeam și transmiteam lui Fabra Ribas informații din informările lui Fabra Ribas provenind de la puterile Axe. Aceste informații erau în general foarte interesante, dar erau în general foarte vagi și nu aveau nici o valoare pentru a ajuta la cunoașterea adevărului.

Într-o scrisoare adresată la 14 martie 1939, eu primeam și transmiteam lui Fabra Ribas informații din informările lui Fabra Ribas provenind de la puterile Axe. Aceste informații erau în general foarte interesante, dar erau în general foarte vagi și nu aveau nici o valoare pentru a ajuta la cunoașterea adevărului. Într-o scrisoare adresată la 14 martie 1939, eu primeam și transmiteam lui Fabra Ribas informații din informările lui Fabra Ribas provenind de la puterile Axe. Aceste informații erau în general foarte interesante, dar erau în general foarte vagi și nu aveau nici o valoare pentru a ajuta la cunoașterea adevărului.

Despre buna folosire a valizei diplomatice

În cursul bătăliei de la Guadalajara, unde republicanii au
 respins a doua oară atacurile armatei Madridului năvălitor, căl-
 țările și soldații răzmeriți au fost luați prizonieri. Republicanii nu re-
 maseau decât să dea voie prizonierilor să scrie fanatilor lor, dar
 ei au refuzat să spuna tot adevărul despre modul în care erau
 ținute. Ei au dat doar câteva deplăceri, cum în Spania. Repede însă
 au fost scrise și trimise scrisorile disparând pe drum. A fost
 scrisorii ale prizonierilor, expediate din Spania și scrise de o
 mână neîndeminatică, erau ușor recunoscute de cenzura fa-
 cistă. Într-o epocă în care nu se știa de o intervenție italiană
 în Spania, atât de prizonierii erau trimiși să scrie unde
 erau ținuți în captivitate.

[illegible][illegible]

Afacerea Bernabe Toca

În primăvara a lă 1947, secretarul legației, Bernabè Toca, a plecat Ambasada Republicii Spania din Berna a trecut oficial în serviciul lui Franco și a devenit reprezentantul său în Elveția.

[illegible]

The first of these is the fact that the
 system is not a simple one. It is a
 complex one, and it is not possible to
 describe it in a simple way. It is a
 system of many parts, and it is not
 possible to describe it in a simple way.
 It is a system of many parts, and it is
 not possible to describe it in a simple way.
 It is a system of many parts, and it is
 not possible to describe it in a simple way.

E vorba de afacere absolut serioasă, nimeni nu trebuie să mai aibă îndrăzneala să se joace în afara de cei inițiați. Pune! Despre ce este vorba?

La 7 septembrie 1934 vi am scris. Partidul național-socialist german va avea congresul anual la Nürnberg. Asta înseamnă că trebuie să se dea o lecție de disciplină la Hitler și de cea mai bună manieră. În acest scop, trebuie să Turbine ca guvernul spaniol să plătească pentru organizarea unei demonstrații în fața lui Hitler. Dacă Hitler va fi impresionat de demonstrație, va fi în măsură să se retragă din Spania și să se întoarcă în Germania. Dacă nu va fi impresionat, va fi în măsură să se retragă din Spania și să se întoarcă în Germania.

Un exemplu din trecut este o demonstrație pe care Hitler a văzut-o în Spania și care l-a impresionat atât de mult încât s-a retras din Spania și s-a întors în Germania. Dacă Hitler va fi impresionat de demonstrație, va fi în măsură să se retragă din Spania și să se întoarcă în Germania. Dacă nu va fi impresionat, va fi în măsură să se retragă din Spania și să se întoarcă în Germania.

Un exemplu din trecut este o demonstrație pe care Hitler a văzut-o în Spania și care l-a impresionat atât de mult încât s-a retras din Spania și s-a întors în Germania. Dacă Hitler va fi impresionat de demonstrație, va fi în măsură să se retragă din Spania și să se întoarcă în Germania. Dacă nu va fi impresionat, va fi în măsură să se retragă din Spania și să se întoarcă în Germania.

Un exemplu din trecut este o demonstrație pe care Hitler a văzut-o în Spania și care l-a impresionat atât de mult încât s-a retras din Spania și s-a întors în Germania. Dacă Hitler va fi impresionat de demonstrație, va fi în măsură să se retragă din Spania și să se întoarcă în Germania. Dacă nu va fi impresionat, va fi în măsură să se retragă din Spania și să se întoarcă în Germania.

înd să fie cautat și prietenul său Krage, care se află la hotel City.

— De acord, mi-a răspuns el.

Totul a mers ca pe roate până la seara următoare. A doua zi dimineața am chemat pe Krage și am întrebat ce rezultate de la interogatori.

El mi-a spus că pe cei doi germani îi are în apăsătoare de dimineață la ora 8 și că îi va pune la lucru. El mi-a spus că ar dori să vadă fi pe peșteră. El mi-a spus că ar dori să vadă fi pe peșteră. El mi-a spus că ar dori să vadă fi pe peșteră.

Am promis să fac. Am dat o scrisoare de la mine la Krage și am spus că ar dori să vadă fi pe peșteră. El mi-a spus că ar dori să vadă fi pe peșteră. El mi-a spus că ar dori să vadă fi pe peșteră.

Nu am mai avut timp să scriu mai multe. Am scris doar câteva rânduri și am fost întrerupt de un telefon. Am vorbit puțin și am închis.

Al doilea război mondial e aproape

În ziua de 14 septembrie 1934, am primit o scrisoare de la Krage. El mi-a spus că ar dori să vadă fi pe peșteră. El mi-a spus că ar dori să vadă fi pe peșteră. El mi-a spus că ar dori să vadă fi pe peșteră.

În anul 1937, Germania a început să facă cuceriri
de putere în Europa. În primul rând, a ocupat Austria.

În anul 1938, guvernul Reichului a început să facă
planuri de mobilizare de masă pentru război. În același timp, se luau măsuri
vederea raționalizării uzinelor de armament și se împiedica
investirea capitalului în alte sectoare.

Pentru a se asigura de aprovizionarea cu materii prime,
Germania a intrprins diverse negocieri și a semnat mai
acorduri, ca cel încheiat în vara anului 1938 cu guvernul iugo-
slav prezidat de Stojadinovic, în legătură cu livrarea de cupru
din minele din Bor, unde francezii dețineau majoritatea a-
ciunilor.

Prin intermediul generalului Nedie, prietenul din guv-
nului de la Belgia al lui Herman Goring, Germania s-a asig-
și cu producția iugoslavă de antimoniu.

Pentru serviciile aduse, după ocuparea Iugoslaviei, Nedie
a fost recompensat cu plasarea lui în fruntea „guvernului qui-
sling” din Serbia.

În același timp, Germania a negociat cu Sofia un acord
ploatării minelor de fier și de plumb din Bulgaria.

În iulie 1938 au avut loc pregătiri care aveau să permită
atacarea femeilor atât în uzinele de armament cât și în apă-
rarea antiaeriană. În acea perioadă, în industria de armament
era nevoie de 2.000.000 de oameni. În același timp, se făcea
formarea

De la uzinele „Junker” ne-a parvenit în octombrie 1938
un raport că Guvernul Reichului a început să facă
planuri de mobilizare de masă pentru război. În același timp, se luau măsuri
vederea raționalizării uzinelor de armament și se împiedica
investirea capitalului în alte sectoare. În anul 1939 s-a
sondaje și la Bangkok. Se urmărea să se obțină ca la

de colț și de curcubeu să ceară bani, nu mai puțin, ca ele să fie
făcute direct Germaniei. Guvernul german a dat o răspuns
Guvernul german a dat o răspuns pozitiv. Guvernul german a dat o răspuns
și să se facă o țară care să fie o țară care să fie o țară care să fie o țară
pentru Germania.

Generalul Franco a obținut un credit de 25 de milioane
de mărci pentru mărirea minelor spaniole de fier și cupru, cu
condiția ca Spania să înceteze livrarea acestor metale către
Anglia.

Dacă am mai fi avut încă îndoieli în ce privește inten-
țiile conducătorilor nazisti, ele ar fi dispărut cind, în luna au-
gust a aceluiași an 1938, noi am aflat că generalul von Brau-
er, hauptmann al armatei germane, a scris în revista „Der
Militar” că, după el, erau insuficiente, mai era nevoie de
diferite. Guvernul a luat atunci măsuri urgente pentru lichidarea
acestei lacune.

În acest sens, a fost numit un inspector general al arma-
tei. Imediat după înfringerea Republicii Spaniole de către
Hitler și Mussolini, evenimentele s-au precipitat. La 15 mar-
tie 1939, trupele germane au ocupat Cehoslovacia. În ziua aceea
ambasadorul Lacroix, reprezentantul Franței la Praga, i-a co-
municat lui Georges Bonnet, ministrul de externe, urmă-
toarele:

„Am aflat prin colegul meu englez că Hitler și von Rib-
bentrop (ambasadorul Germaniei la Londra) au scris în
la Berlin) că la cea mai mică rezistență trupele germane se
vor deda la represalii dintre cele mai groaznice”.

Începînd de la acea dată au înțeles pînă și Parisul și Lon-
dra ce avea să se întimplă. Robert Coulondre, ambasadorul
Franței la Berlin scria la 16 martie 1939, adresîndu-se Minis-
terului de Externe:

lipsite de fundament, conform unei anchete personale primite de la "serviciile autorizate".

La Londra, epoca aceea, atmosfera se schimba radical, chiar și în mediile care până atunci îl considerau pe Hitler ca un interlocutor demn de încredere și care subscriseseră la acordul de pace din 19 septembrie 1939 dintre Germania și Franța. Marea Britanie și Uniunea Sovietică, privind îngrijorată războiul dintre Germania și Uniunea Sovietică, acordă acum înaintea în picioare. Lumea se putea aștepta de acum înainte la alte lovituri din partea naziștilor. În iulie 1939 se ve-

La 1 iulie 1939, ministrul francez de externe, Georges Bonnet, a remis ambasadorului Germaniei la Paris o notă verbală în care insista asupra atitudinii fără echivoc a Franței și a întregii sale solidarități cu Polonia în cazul unui atac german.

În megalomania sa, Hitler a îndepărtat avertismentele Franței făcând un gest disprețuitor cu mâna.

Prințesa Iuliu Mihailovici a fost în Japonia în august 1939, când Japonia a aderat la „Pactul de Oțel”. Convorbirile preliminare fuseseră duse la Cernobbio, pe lacul Maggiore de lângă Milano, cu Japonia și Germania. Oțelul este un metal foarte dur, care nu se poate deforma. Japonia a aderat la Pactul de Oțel în septembrie 1939, după ce a fost învinsă în războiul civil la Manchuria și pe teritoriul Chinei. Japonia a fost învinsă de China în războiul civil, dar a rămas în continuare o putere blică decit pentru cancelariile occidentale. În august 1939, de la Cernobbio, Japonia a aderat la Pactul de Oțel.

Într-o zi de la 16 decembrie 1916 reprezentanții Franței la
Sofia ministrul Rističev și ambasadorul Georges Fauriol, ambas-
ador de externe în același timp, convădită cu un șef de misiune
bulgar.

Di K. osavator la excluderea a... la cazul...
Cominternul ar accepta... nu se propun...
tatea unei apropien... e U.R.S.S., Reich...
toldarea... unei part... a...
... a... la...
... a...
... a...

La 4ta de 1948 es la única de la época. Hay 1
Cuerpo de la 1^a de 1948. Hay 1

„Presă germană nu dă nici o informație asupra negocierilor comerciale germano-sovietice. Măsurile economice din Hamburg, în general bine informate, consideră că dacă guvernul sovietic va fi gata să semneze cu Reichul un pact de neagresiune pe o perioadă de cinci ani”.

La 18 august 1939, Coulondre a revenit la cererile lui

Când serviciul nostru de informații olera de prea mult timp, exemplul unei concepții înguste a unei tendințe spionajului era de neexplicat. În anul 1930—1935 acest serviciu cuprindea esențialmente un ofițer „șeful S R.-ului”, care trebuia să aibă un personal și un șef de cancelarie. Șeful era acaparat de obligațiile curente reprezentative sau de muncă zilnică a biroului. În plus, participând la cursuri de stat major general, el era reținut, timp de mai multe luni, departe de serviciu. Abia în 1936, noul șef al acestui serviciu a obținut, fără greutate, și datorită sprijinului șefului Statului major general — nou și el — o parte din personalul și creditele necesare pentru a pune pe picioare un S R. demn de acest nume. Este meritul locotenent-colonelului Masson că a creat, într-un timp foarte scurt, organismul care ne-a permis să obținem, unori la timpul potrivit, informații prețioase. S R.-ul, prin definiție, implică activități de lungă durată și continuitate. Dacă n-avem decât o singură idee, trebuie să o vedem și să o adapteze fără încetare la schimbările situației externe, nici personalul și nici mijloacele lui de cercetare nu pot fi improvizate. Nu este suficient „să încorporezi” în S R., pentru o anumită perioadă, cum își imaginează unii de la noi, cutare ofițer de stat major general sau nu, instructor sau nu, „colaborator tehnic” sau nu. Trebuie identificați care sînt în rândurile noastre — acest lucru nu este totdeauna ușor — ofițerii cu aptitudini pentru S R. ce pot fi încadrați la acest serviciu, fie permanent, dacă este vorba de instructori sau de „colaboratori tehnici” ai statului de stat major general, fie pentru anumite perioade de timp este vorba de ofițeri de trupă. În fața acestor cerințe — indiferent de vîrstă, de origine sau de ordin administrativ — trebuie să dispară. Numai cei care pot să lucreze în condiții de pace și dotată brusc cu de toate în caz de mobilizare, dar o „școală” de informații.

Am văzut rolul pe care S R. al lui Jaurès l-a jucat timp de mai mult de opt luni în păstrarea trează a valurilor de informații care au venit în unele momente (ca cele din 1943) în fața serviciilor de informații, bază pe apăsările sale, când datu-lea nu s-a putut realiza fără prețioase de personal și de bani. Această lecție are o valoare constantă în orice epocă. Fie în timp de pace, fie în timp de război, amenințate — noi putem, datorită unui serviciu de informații bine alcătuit să realizăm lucruri care altfel nu s-ar putea realiza. Dacă un S R. nu pune în evidență aceste lucruri, el este inutil. Credem că înainte poate de orice se poate face, trebuie să se aibă în vedere. De aceea insist asupra acestui punct: la nivelul statului major al armatei noi nu mai avem dreptul să dăm înapoi în fața nici unui sacrificiu pentru a descoperi, atrage și încadra persoanele cele mai capabile”.

Adaug la aceste afirmații și ceea ce declara colonelul care comanda corpul Huber, în raportul său cu privire la serviciul activ:

„Serviciul de informații și-a îndeplinit în bune condițiuni misiunea în cursul anilor critici din 1939—1945. Îmi permit să scot în evidență acest lucru, căci el a făcut obiectul unor critici nejustificate

Eforturile care se vor face (în vederea formării agenților sau) nu vor fi niciodată zadarnice, iar cheltuielile sînt în afară de orice comparație dacă ne gîndim la cele inerente oricărei crize datorate unui eșec în domeniul informațiilor

Rezultatele importante obținute de serviciul de informații... demonstrează că el a cules un număr impresionant de informații și că a apreciat just evoluția principalelor evenimente”.

Același raport analizează în amănunțime rezultatele contra-spionajului elvețian, în special cele ale serviciilor sale tehnice.

„Serviciile tehnice ale armatei au adus mari contribuții la cauza luptei împotriva spionajului, mai ales în domeniul cer-

cetă nu p. a. d. descifarea mesajelor sau se ca cernelului sim.
 false și descoperirea posibilității emițătoare clandestine

Despre peisajul curiozităților secrete întrebunțate succesiv de servitorii de șosele germane se datează labo-atorului ar-
te. Toate se dăduseră și rezultatele remarcabile obținute r-
de omul care făcuse ocazia de mână sa de masina r-
de pe carutele canabite au fost om a celor scrise pe
indicații.

Laboratorul a luat, de asemenea, parte activă la instruirea
agenților S.C.E. *, ajutându-i să se orienteze în cercetările în
transanale. Cu toate acestea, rezultatul obținut a fost im-
placabil. Lupta laboratorului a fost intensă și
efectivă. La examinare, rezultatele au
fost foarte bune. În urma acestor rezultate, s-a
putut constata că laboratorul este în stare să
îndeplinească cu succes sarcinile care i s-au
încredințat.

„Baron H“

...nă dreptate de generalul Guisan, nă
...la în spitalul de răniți
...cu multe alte nănte
...pe care le am văzut
...pe care le am văzut

In no caso a autoridade competente poderá, por iniciativa própria, alterar o conteúdo do presente documento, sob pena de nulidade. A alteração do conteúdo do presente documento, por iniciativa própria, é considerada uma infração disciplinar, sujeita a sanções administrativas, civis e criminais. A alteração do conteúdo do presente documento, por iniciativa própria, é considerada uma infração disciplinar, sujeita a sanções administrativas, civis e criminais.

- **Costul de contraspozionaj.**

cara în momentul declarării războiului...
constituse al serviciu de informații extern...
la puterea dispoziția armatei. Acest...
de securitate a statului n-avea alături...
rădăci... sed al...
El era independent de controlul...
n-talarea la...
când... Max Weber...

Rudolf Roessler, maestro di scuola

Pe baza acestor date, Noul Stat
de drept este în măsură să
nu sufere de la o parte sau alta. În
secolul al XX-lea, a fost „maestrul spion” și cel al de-
al
-ar putea denumi „cen-

Fiu al unui funcționar bavarez, Rudolf Roessler s-a născut în 1897 la Kaufbeuren. La sfârșitul războiului din 1914—1918 a servit ca voluntar în armată, apoi s-a dedicat studiilor de teatru. Roessler era un literat, un om care trăia între cărți și plânse.

Cum de a devenit un astfel de om agent de informații mi-

a declarat la 15 mai 1986 televiziunii din Zurich, că
Foessler este o mare „enigmă psihologică”.

Xaver Schnieper a făcut cunoștință cu Rudolf Roessler la

¹ De la numele german al munte

2. Răz se află în fața lui Pilatus

deja în adversul fanata al teinului Schmeper a reușit să determine pe Roessler să părăsească Germania și să se instaleze în Elveția, pentru a lupta de acolo împotriva hitlerismului pe plan mondial și din care Roessler a acceptat și în 1934 s-a instalat în Locul de la Aflațel, lângă Vitznau, care era un mic loc de locuință al lui F. W. F. și Claude F. ...

De unde lua Rudolf Roessler informațiile care au făcut de ... mai tirziu și al S R -ului rus? Tot ceea ce s-a scris asupra acestui lucru până în prezent nu reprezintă decît o înșurire de ipoteze ori de fapte de domeniul romanelor

Roessler nu și-a trădat niciodată sursele germane și a rămas pînă la moartea lui, supraviețuind în 1958

Este deci inutil să sugerăm presupuneri și să căutăm nume. Să ne mulțumim doar să știm că Roessler avea legături pînă în inima înaltului comandament al Wehrmachtului și al Luftwaffe-ului. Von Schramm consideră că la Berlin numai treizeci de persoane puteau cunoaște informațiile de importanță și volumul celor comunicate de Roessler

și mijloacelor prin care lui îi parveneau aceste numeroase informații. ... și mijloacelor prin care lui îi parveneau aceste numeroase informații. ...

Termenul de ...

Germania și Italia au dădut ca un aslu de ... putu ... țară fără dificultăți și fără să se cedeze la ...

Adăugăm că de pînă 1942 Roessler dispunea de un material ... admirabil de bine ...

Cînd în 1941, înaintea invaziei împotriva URSS, Roessler ... pînă la începutul lunii iunie 1944, deci timp de trei ani, armata ... interesul Elveției ca Rusia să fie informată, cit mai exact posibil, asupra proiectelor și operațiilor germane. Într-adevăr, Germania se arunca mai mult în sabia rusească, cu al't se ... presiunea asupra Elveției

Grupul „Pakho” în ...

mate de un conflict hotărîtor cu puterile Axei. În momentul activității sale celei mai intense, grupul meu cuprindea următoarele persoane, denumite după numele lor conspirative

Long (Lungul), ziarist francez, avea mult spirit de inițiativă era cavaler al „Legiunii de onoare” și fusese mulți ani corespondentul mai multor ziare pariziene la Berlin. El își făcuse

cau te poștală, dar nu se poate testa la altă indicație.
 1. Se poate testa la altă indicație, dar nu se poate testa la altă indicație.
 1. Se poate testa la altă indicație, dar nu se poate testa la altă indicație.

Pe 3 octombrie, în ziua în care s-a deschis oficial
la București, în gara de Nord, linia de cale ferată
care duce la Iași (într-o zi, în vagonul în care
era ascuns mesajul), la 3 octombrie
15 46. Vă rog să mergeți s-o întâmpinați la gară!

2 Microfotografiile. Erau mu de mijloace de a le treacă frontiera : în elasticurile de la șosete, în tuburile cu cruce de ras, între părțile duble ale sacșelor, în cutii de chibrituri, în mineral umbrelei găurit special pentru aceasta, în talonete, în încălțăminte etc.

3. Scrisorile obișnuite. Mesajele se transmiteau prin dur, scriindu-le fie cu cerneală simpatică, fie pur și simplu pe hârtie sau cu zeamă de lămâie. La sosire, scrisoarea se încălzea (sau, mai simplu, se dădea cu fierul de călcat peste ea) și apărea foarte clar adevăratul mesaj. Desigur că adresele cititorilor erau fictive.

4. Se trimitea un imprimat oarecare pe care unele lucruri erau marcate. Această metodă s-a dovedit extrem de eficientă și eu am folosit-o foarte des în relațiile mele cu Germania.

Pentru aceasta se alege o publicație necompromisă (mai bine este o revistă de interes cultural) și o pagină a căreia s-a convenit mai înainte: pe această pagină se marel cu lapte sau zeamă de lămâie literele care, citite dau m secret.

Exemplul următor arată cum apare un mesaj astfel marcat într-o critică muzicală :

„Simfonia fantastică este, înainte de toate, singura
din tot ciclul prezentat în concert. A avut de puţin
fost lansată şi puternic aplaudată de 3 ori la secundă deschis
auditoriu uneori măgulit, dar în întregime distins, a în-
branta idee, izbutit redată de dirijor”.

Can be ordered by _____

Offensiva n.º 3

Primeiro Livro . . . . .

dated level of the ...

7. The following table shows the results of the 1990 election for the U.S. House of Representatives in the 11th Congressional District of California.

1.1 per la sua natura, e per la sua

В. П. Мухоморов и Ю. М. Мухоморова

1. CO_2 and H_2O are C_1 and H_2 are C_2 .

săptămîni nemţii i-au venit de hac şi Franţei, care s-a văzut constrinsă să încheie armistiţiul, cu ocuparea, pentru început numai a jumătăţii sale din Nord.

În Elveția, la 10 mai 1940, Consiliul federal a decretat o
a doua mobilizare generală

După înfringerea Franței, situația părea deșăurită. Speranța a venit de la Londra. Noul prim-ministru britanic, Winston Churchill, a proclamat voința de neînfrântă a țării sale să continue războiul pînă la victoria finală. Începînd din iunie 1940, generalul Charles de Gaulle a cerut francezilor prin toate mijloacele și în fiecare zi, printre altele și pe calea undelor, să nu renunțe la luptă și să organizeze rezistența. La 13 iulie, în mesajul transmis de B.B.C., care a rămas în istorie, el declara compatrioților săi, în ajunul sărbătorii lor naționale :

„Într-o zi, Franța eliberată n va pedepsi cu siguranță pe cei ce se fac răspunzători de dezastrelor sale și pe cei care au dus-o în starea de servitute. Dar, pentru moment, nu despre aceasta este vorba. Pentru moment este vorba de a se face tot posibilul, prin toate mijloacele, pentru ca inamicul să fie bătut. Dacă este bătut, noi vom renăște, dacă nu este, cu fiecare zi ce trece ne va zdrobi, ne va jefui și ne va înabusa mereu mai mult. A pretinde că Franța poate să fie și să rămână tot Franța, chiar dacă se află sub cizma lui Hitler și sub saboții lui Mussolini, înseamnă să nu vei lucra destul de în serios sau, mai precis, să fii trădator.

Tot nepăsare sau, mai precis, trădare este și dacă pînă la
că războiul este o acțiune disperată. Cei care spun așa ceva în
Franța, presupunînd că n-o spun cu nici o intenție rea, con-
desc că n-au înțeles nimic din lume așa cum este ea.

[illegible][illegible]

Accusato di aver ucciso il suo unico figlio, il re è stato
fucilato. È un delitto che si è commesso in un paese
d'impunità e di corruzione. Il re è stato fucilato
sua madre, la sua moglie e i suoi figli. Gli altri
membri della sua famiglia sono stati uccisi. Il re
è stato fucilato. Il re è stato fucilato.

[illegible]

peam, nu ne foloseam de noi la lucru. Acest pînă, ne
permitea să expediem rapid rapoartele la anii a lungi.

[illegible]

Lección 1. Introducción a la microscopía I - p. 1.
p. 1. Introducción a la microscopía

Una dintre cele mai cuprinzătoare informații trase din
a fost Londra a fost schimbarea instalațiilor din p
munde, unde Hitler fabrica îngrozitoarele sale „V-1” și „V-2”
waffen” (niște arme deosebit de distrugătoare) — V-1 și V-2
care au fost alt de greu resimțite la Londra.

Iată cum îmi procurasem acest document :

Era în timpul sesiunii de vară a anului 1942 al C
federale.

Într-o după-amiază, consilierul național Ernst F. [?] care pe atunci era președintele Partidului socialist etc. [?] mi-a prezentat un om la patruzeci de ani, care avea aerul [?] ce „văzuse multe țări“.

— Iată pe cineva în care poți avea toată încrederea. A
mole lui interesează mai puțin, dar ceea ce îți va spune are
te intereseze cu siguranță, a spus prietenul meu Reinhard,
s-a înclinat în sala de dezbateri

— Eu sint din Viena, inginer și membru al
 societății de ingineri. Am venit în România
 pentru a lucra la fabricarea de locomotive
 și mașini de apă în Fabrica de mașini
 din Iași. Am venit aici din cauza
 războiului austriec, având asupra mea o
 hard. Intenționez să ce
 obligat să p
 la Petroșani
 artiere
 care
 Lat
 lanță considerabilă. Ele sint construite de așa natură
 poată bombarda de pe continent în p
 Londra

108

Cit despre rampole de lansare pentru rachete montate pe malurile Mării Mureș. Din nou, e vorba de altă spre-
ce era vorba ani hotărâți să lăse. E, în plus, o idee care este
aceste proiecte diabolice. Avem o copie în care se vorbește
și Londra?

Desigur, dar imi trebuie despre acest lucru un raport
cat mai corect posibil si un plan sumar al instalatiilor.

Am să fac ce-mi cereți, dar aș vrea să vă spun că eu nu sînt comentezi no mai, în prezent eu pot să vă fac acest lucru pentru că eu lucrez într-un anumit sector. Am văzut totuși destule pentru ca să pot să vă întocmesc un plan asupra sec-
torului respectiv. O să aveți date asupra scheletului de la su-
prafată; dar unele sînt construite sub pămînt, avîndu-se în
vedere eventualele bombardamente

Patruzeci și opt de ore mai târziu, două cărți poștale duceau raportul și planul microfotografiat la Londra, via Lisabona. După terminarea războiului am aflat că acesta nu era primul raport pe care abiați îl primiseră în legătură cu proiectele de la Peenemunde; el le-a servit totuși drept confirmare și a adus o completare la ceea ce se știa deja.

„Royal Air Force“ a bombardat în mai multe rânduri Peenemünde dar n-a putut să împiedicată fabricarea acestor „Vergeltungswaffen“ în uzina subterană și folosirea lor împotriva Londrei.

Colaborarea cu Rusia

La sfârșitul lunii iunie 1940, imediat după armistițiul francez, am fost trimis în Rădăușii S.R.-ului sovietic din Elveția, care lucra împotriva Germaniei și Italiei. El mi-a explicat că după înfringerea Franței, Hitler nu mai avea vreun adversar care să i se opună cu armele pe conti-

nentul european și, ca atare, pregătea invazia Rusiei. Ma asigurată că avea informații foarte precise în această direcție. (Mai târziu am aflat că aceste informații le avea de la „Chestia Roșie” a lui Harro Schulze-Boysen, care le transmitea prin radio de la Berlin la Moscova).

S.R. A. A. A. R. a adăugat el în înșurubare că, în timpul activității sale, el a avut o complicitate în tot ce s-a petrecut pe care putea să le aibă pe a descoperi un război amănunte asupra pregătirilor de război germane pentru invazia Rusiei.

Am aflat apoi că, în timpul acestei sumbre perioade, precis la 23 iunie 1940, șeful „Biroului H” a redactat un raport de unsprezece pagini pentru secția informații de securitate, indirect pentru șeful G. Raportul mi-a fost comunicat în toamna anului 1966 de maiorul Hausmann, și a fost înlocuit de un raport redactat de el.

Iată, în mare, punctele esențiale pe care le dezvoltă ofițer în raportul respectiv:

„Înfrângerea apărării franceze face să apară o situație în care...”

Instalarea armatelor germane la vest de Jura a modificat radical condițiile și a creat o situație de război. În urma invaziei germane, pentru a putea realiza o apărare la nivel european, Elveția trebuie să permită o invazie germană pe teritoriul său. Este posibil să se pare că a fost o decizie foarte dificilă, dar Elveția trebuie să permită armatelor germane să treacă pe teritoriul său și să utilizeze resursele sale pentru a lupta cu germanii. În acest caz, invadatoarele germane vor fi în stare să treacă în muntele...

bandate, artilerie motorizată, aviație). Cit despre problemele de organizare pe care le pune angajarea elementelor principale ale armatei elvețiene în apărarea zonei alpine, ele ar putea fi rezolvate într-un timp relativ scurt.

Nu se poate să trăiască. Mai bine să murim de foame decât să cedăm ceea ce n-am fi cedat niciodată mai înainte.

Nu este vorba aici de o demobilizare, asta în nici un caz și cu nici un preț, oricare ar fi greutatea presiunii pe care străinul ar exercita-o asupra noastră. Mai degrabă să ne vedem fiul cum își varsă singele pentru patrie, decât să-l lăsăm să moară pe cimpurile de bătăie străine, înrolați într-una sau alta din puterile Axei. Pe de altă parte, noi nu putem spera să ne ajute cineva să ne refacem după terminarea războiului, decât dacă am luptat, suferit și consimțit la sacrificii pentru aceasta”.

Așa scria maiorul Hausmann în raportul său privind situația din Elveția. Aceste rinduri realiste și curajoase datează dintr-o epocă în care Hitler era la apogeul puterii sale, când el domnea asupra Europei de la Atlantic la frontiera rusească, când presa nazistă acționa asupra opiniei publice elvețiene și când numeroși elvețieni, inclusiv unii deținători de posturi cheie erau convinși că Hitler până la urmă avea să cucerească toată Europa. Asta a fost totodată și epoca în care, în armată ca și în popor, voința de a rezista cu orice preț a scăzut mai mult ca niciodată.

În aceste împrejurări nu mi-a trebuit prea mult timp de gândire să decid să colaborez strins cu el, căci îmi dădeam seama cât de mult s-ar fi văzut ușurată Elveția în cazul în care Wehrmachtul ar fi intrat efectiv în război împotriva Rusiei. Hotărîrea mea de a colabora cu Rado n-avea nimic comun cu opiniile mele politice.

Sandor Rado, născut la Ujpest, în Ungaria, avea pe atunci 40 de ani.

El era un om care străluceau niște ochi inteligenți. În afară de maghiară, care și rusa, Rado s-a înscris foarte devreme în Partidul comunist și a fost instruit la Moscova pentru munca serviciilor secrete. La Viena a lucrat ca ziarist, apoi a studiat la Berlin. El s-a distins în timpul celui de-al doilea război mondial și a devenit membru corespondent la „Royal Geographical Society of Great Britain”. În 1933 a înființat la Berna „Geopress”, o revistă care se ocupa de cartografierea fronturilor. Rado s-a instalat la Geneva, str. Lausanne 113. Această revistă publica schițe cartografice asupra frontului, asupra țărilor în care se produceau schimbări importante. El era în contact cu evoluția fronturilor și cu schimbările dintre care cele mai importante erau cele care se produceau în Europa. Rado a fost o colaboratoare inteligentă și foarte activă. El nu știa nimic despre activitatea lui profesională la „Geopress” și nici despre relațiile sale cu serviciile secrete.

date și bineînțeles că eu nu i-am pus prea multe întrebări de acest gen.

În general, de altfel, noi nu ceram nici numele persoanelor care erau gata să colaboreze clandestin cu noi împotriva nazistilor și nici date despre trecutul lor. Era suficient dacă erau erau recomandate de surse bine cunoscute și absolut sigure.

Sandor Rado trata cu mare atenție informațiile care îi parveneau. Dacă erau incomplete sau neprecise, dacă indicarea sursei era vagă etc., scepticismul său mergea foarte departe. Și asta nu fără motiv, pentru că de fiecare dată când Moscova primea o comunicare insuficientă, replica automată era cererea de precizare, dar și în cazul în care acestea erau furnizate se manifesta scepticism și neîncredere față de exactitatea unor informații, mai ales dacă era vorba de evenimente militare sau politice senzaționale. Pentru ca o sursă să fie luată în serios, trebuia să se dovedească constant sigură un timp îndelungat.

Contrar SR-urilor aliate din Elveția, cel al rușilor nu putea să se sprijine pe o legăție la Berna, căci Elveția și URSS nu întrețineau pe atunci relații diplomatice. În consecință, rețeaua rusească nu dispunea de un emițător instalat la adăpostul unei legății, cum se obișnuiește de multe ori, nici de serviciul oficial al cifrului pe care Consiliul federal îl acorda oricărui misiuni diplomatice recunoscută. Rado trebuia deci să se descurce în alt mod pentru a intra în legătură cu Moscova. Cum el era un om foarte inteligent și activ, el a găsit soluția: a creat un canal clandestin.

În momentul dezvoltării sale mai impetuoase, în perioada războiului, el avea în jurul său un număr mare de colaboratori permanenți de ambele sexe.

Colaboratorul său cel mai eficient era Alexander Foote, alias „Jim”, născut în 1905 la Liverpool. El este cel care, după război, în cartea „Handbook for spies” (Manual de spionaj) a

...le de la an... a... centrul...
...E... Germaniei, subliniind...
...extrem de important... de Rudolf Roessler. Foote
...mai multe limbi, lucru rar la englezi, și lupta...
...zile internaționale din Spania. Inapoiat în Anglia, în...
...fost înrolat în S.R.-ul rusesc și a venit la Geneva în luna...
...brie a sceluiași an. Aici, prin intermediul unei agent...
...tice, Maria Schultz, alias „Sonia”, a luat contact cu Rado.

Alexander Foote era pentru Moscova un colaborator... specialist...
...la Lausanne, strada Longeraie 2. În timpul...
...unui englez puțin snob, care poate să-și permită o...
...delungată în Elveția și nu se interesează de loc de...
...care frământau lumea. Noaptea în schimb și le petrecea tre-
...mișcând ore în șir mesaje în direcția Moscovei. Transcrierea
...fiată a majorității mesajelor sale o făcea personal.

Printre relațiile pe care Foote și le-a făcut în Elveț-
...tam pe Jules Humbert-Droz, fost secretar al Comin-
...care mai târziu... F

Humbert-Droz, alias „Drolly” i-a propus lui Foote să
...în contact cu nemii care lucrau în întreprinderile de
...ment și transporturi și să organizeze grupe de sabotaj...
...proiect...
...soare. Eu am făcut cunoștință cu Alexander Foote în
...brie 1944.

Edmond Hamel, ... specialist...
...Rado... șala de talon...
...unde se...
...cu M...

În strada Froissant 142 din Geneva Rado a reușit să
...la pentru Hamel și soția lui, Olga, alias „Maud”. Aci cuplul
...a folosit unul din cele două principale emițătoare ale rețelei.

Margrit Bolli, alias „Roza” era o tinără frumoasă care
...servea atât ca tehniciană radio, cit și ca transmițătoare de
...mesaje. Locuia în str. Henri-Mussard 8, la Geneva, unde avea
...un emițător. Întilnirile nu le fixam prin telefon și acestea aveau
...loc fie la Berna, fie, pentru a nu lăsa urme, într-o gară oare-
...care între Berna și Geneva (Lausanne, Palezieux, Romont sau
...Fribourg). Mesajele destinate lui Rado treceau din mințile mele
...în ale sale, ascunse într-un ziar sau într-o revistă, Rado o in-
...struise bine pe Roza cum să facă spionaj: știa să se facă neob-
...servatăă, să tacă și să fie punctuală.

În interiorul rețelei Rado, grupul „Sissy” ocupa un loc
...foarte important. Sissy, alias Rachel Dubendorfer, era de na-
...ționalitate poloneză și trăia la Geneva împreună cu „Paul Bott-
...cher”, unul din fondatorii opoziției comuniste germane.

Rado avea legături cu Rudolf Roessler prin intermediul
...grupului „Sissy”.

Informatorul nr. 1 al lui Rado era Rudolf Roessler, alias
...Lucie. Într-o frumoasă dimineață de mai 1941, pe o bancă din
...Quai d'Ouchy, Rado m-a întrebat fără înconjur următorul
...lucru :

- Numele de Rudolf Roessler îți spune ceva ?
- Nu, absolut nimic. De ce ?

...extraordinare în legătură cu pregătirea războiului împotriva
...Rusiei. Se vede că el are legături prin sferele înalte militare din
...Lugan E... Rado...
...această direcție ?

- Am să încerc

A doua zi l-am întâlnit pe Long și l-am trasat sarcina să obțină informații despre Roessler prin Luiza, care era agentul nostru de legătură cu S.R.-ul elvețian (a nu se confunda cu Le Roux H.).

Răspunsul Luizei, care a venit rapid, ne-a ulmit: nu numai că S.R.-ul elvețian îl cunoștea foarte bine pe Rudolf Roessler, dar îl considera ca pe unul din cei mai buni informatori ai...

Trbuie însă să adăugăm că nici acest serviciu n-a reușit să obțină ca Roessler să facă vreun fel de declarație în legătură cu sursele sale berlineze și cu agenții săi de legătură. Trebuie să adăugăm că Roessler a rămas până atunci în continuare o persoană misterioasă, care nu a dat nici o indicație asupra personalității lui Roessler: el...

... Rado n-a fost... din Moscova...

... de neîncredere față de orice informație careia... multe rânduri, prin radio, să găsească un mijloc oarecare ca să-l facă pe Roessler să indice sursele... Dar fiind...

Ele au fost atât de importante, încât ziariștii francezi Pierre Accoce și Pierre Quet... care mai poate fi contestat și care, de altfel, este inexact din multe puncte de vedere: „Războiul a fost câștigat în Elveția”.

Războiul în Est

Data... o precizie remarcabilă de atacul iminent al lui Hitler împotriva Rusiei.

La 21 septembrie 1941, armatele germane se aflau în fața Leningradului și au ocupat Kievul. La 6 octombrie a început marea ofensivă împotriva Moscovei.

În același moment, la 16 octombrie 1941, miniștrii ruși și corpul diplomatic acreditat la Moscova s-au repleat la Kuibîșev.

La 3 noiembrie, armata germană a trecut la asaltul Capitalei; a fost respinsă după zile de luptă îndirjită.

La 7 decembrie 1941 războiul a luat o cotitură decisivă. După ce o flotă de submarine japoneze secundată de escadrile de avioane a atacat și, în mare parte, a distrus flota americană din Pacific staționată la Pearl Harbour, Statele Unite au devenit belligerante. De acum înainte, enormul potențial militar al Statelor Unite era la dispoziția aliaților. Enorme cantități de material de război au fost livrate adversarilor Germaniei și Rusiei ocupate.

Teribila iarnă rusească a adus pe frontul oriental un fel de armistițiu de fapt. Dar, la 9 decembrie 1941, rușii au declanșat o contraofensivă care a micșorat în mod sensibil presiunea exercitată asupra Moscovei.

Planul lui Hitler de a înfringe Rusia înainte de venirea iernii eșuase deci. Dificultățile de aprovizionare a armatelor germane din Est deveniseră enorme. Cu toate acestea — și deși rezulta clar că rușii aplicau tactica lor tradițională — constând în...

... Hitler a conceput noi planuri ofensive pentru vara anu...

...nu înceta să meargă înainte pe calea de fier și nu înceta să meargă înainte pe calea de fier. Când nemții au declanșat ofensiva din vara anului 1942, rușii erau la curent nu numai cu direcția atacului, Caucaz-Volga, dar cu compoziția grupurilor de arme atacante, cu comandamentele și echipamentele lor. Așadar, timpul complet au permis rușilor să-și planifice și să execute cu precizie contraofensiva lor.

În această situație, ca și în celelalte, S R-ul elvețian s-a dovedit a fi un factor decisiv în 1942. Pentru H. R. și pentru elvețieni, în 1942, Moscova a devenit un centru de informații și de planificare. O asemenea informație, în condițiile în care germanii pregăteau o ofensivă în direcția Caucazului și a Volgii, a fost deosebit de importantă. Elvețienii au fost în măsură să transmită aceste informații la Moscova și să contribuie la planificarea contraofensivei.

La 1 noiembrie 1942, elvețienii au primit informații despre o ofensivă germană în direcția Caucazului și a Volgii. Aceste informații au fost transmise la Moscova și au permis rușilor să se pregătească pentru o contraofensivă. În decembrie 1942, rușii au declanșat o contraofensivă în direcția Caucazului și a Volgii, care a avut ca rezultat recuperarea cantităților enorme de material.

În decembrie 1942, Armata a 8-a britanică a declanșat, în masiv împotriva „Afrikacorp”-urilor, o contraofensivă în direcția Tunisiei. În ianuarie 1943, Armata a 8-a britanică a declanșat, în masiv împotriva „Afrikacorp”-urilor, o contraofensivă în direcția Tunisiei. În ianuarie 1943, Armata a 8-a britanică a declanșat, în masiv împotriva „Afrikacorp”-urilor, o contraofensivă în direcția Tunisiei.

...nu înceta să meargă înainte pe calea de fier și nu înceta să meargă înainte pe calea de fier. Când nemții au declanșat ofensiva din vara anului 1942, rușii erau la curent nu numai cu direcția atacului, Caucaz-Volga, dar cu compoziția grupurilor de arme atacante, cu comandamentele și echipamentele lor. Așadar, timpul complet au permis rușilor să-și planifice și să execute cu precizie contraofensiva lor.

Imediat ce-au cîștigat victoria de la Stalingrad, rușii n-au pierdut nici un moment. Faimoasele „rezerve strategice” s-au năpustit spre Vest. Tot frontul s-a pus în mișcare. În două luni aceste trupe au distrus 102 divizii germane sau aliate Germaniei, multe erau practic nimicite sau pradă dezordinii. Tot în aceste două luni, în direcția Caucazului și a Volgii, au fost luate 13 000 de arme de artilerie. În Sud, rușii au avansat cu 400 de km.

În decembrie 1942, elvețienii au primit informații despre o ofensivă germană în direcția Caucazului și a Volgii. Aceste informații au fost transmise la Moscova și au permis rușilor să se pregătească pentru o contraofensivă.

Cifru

În primăvara anului 1942, înainte de începerea ofensivei de vară în direcția Caucazului și a Volgii, Rado a venit în Elveția și a discutat cu elvețienii despre informațiile care urmau a fi transmise la Moscova. El a explicat

Am fost de acord și, în cursul mai multor luni, am lucrat la

Pe de altă parte, dacă se ia litera A, care este prima literă din cuvântul „DOCUMENT”, se găsește dedesubtul ei cifra 1, care este cifra care urmează după cifra 0 (0 = 0); altfel spus: A = 1, D = 2, E = 3, K = 4 etc. Se ajunge la următorul lucru:

Exemplul nr. 1

D O K U M E N T
B C F G H I J L P Q
R S T V W X Y Z

Pe urmă, această combinație de litere se transformă în cifre. Literele din cuvântul-chi „DOCUMENT” sunt mai întâi numerotate în ordinea alfabetică, de la 1 la 10 (10 = 0); altfel spus: A = 1, D = 2, E = 3, K = 4 etc. Se ajunge la următorul lucru:

Exemplul nr. 2

2 7 4 0 5 3 6 9
D O K U M E N T
R S T V W X Y Z

Pe de altă parte, dacă se ia litera A, care este prima literă din cuvântul „DOCUMENT”, se găsește dedesubtul ei cifra 1, care este cifra care urmează după cifra 0 (0 = 0); altfel spus: A = 1, D = 2, E = 3, K = 4 etc. Se ajunge la următorul lucru:

Exemplul nr. 3

2 7 4 0 5 3 6 9
D O K U M E N T
R S T V W X Y Z
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

După această operație, fiecare literă poate fi înlocuită cu două cifre, după cum urmează: litera A se găsește dedesubtul

și 1, ceea ce dă 31 etc.

Alfabetul cifrat astfel obținut este următorul:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

cifrare propriu-zisă. Se

Pe de altă parte, dacă se ia litera A, care este prima literă din cuvântul „DOCUMENT”, se găsește dedesubtul ei cifra 1, care este cifra care urmează după cifra 0 (0 = 0); altfel spus: A = 1, D = 2, E = 3, K = 4 etc. Se ajunge la următorul lucru:

Exemplul 5

HITLER STANDARTE IN WARSCHAU
563694963484 219414642414849434 3664 4114842176561404

O asemenea succesiune de cifre e foarte greu de tălmăcit fără greșală, chiar și pentru un radiotelegrafist cu experiență. De aceea se obișnuiește, de către toată lumea, să se deșifreze telegramele cifrate — fie că cifrul este literar sau numeric — în grupe de cîte cinci; seria de la exemplul 5 s-a scris în acest caz astfel:

Exemplul 6

56369 49634 84219 41464 24148
49434 36644 11484 21765 61404

Un neinițiat n-ar putea înțelege nimic din aceste grupe de cifre, dar pentru un descifrator experimentat ele nu sînt decît relativ misterioase. Acesta din urmă cunoaște legile frecvenței literelor, el știe că într-un text în clar ca cel care se ascunde în spatele acestor cifre, litera tutare din alfabet trebuie să apară mai des decît cealaltă, că, de exemplu, litera E e cea mai frecventă în textul scris. În zilele noastre ei dispun de mașini de calcul electronic — cu ajutorul cărora se găsește repede aceste frecvențe. Se va descoperi foarte repede că grupele de cifre de mai sus înseamnă: „Hitler standarte in Warschau“. Trebuie deci făcută în primul rând o analiză a frecvenței literelor. În exemplul 6, a unei serii numerice suplimentare, anulînd astfel

frecvența. Pentru asta, trebuie să se scrie în ordine alfabetică toate literele care sînt folosite în textul cifrat. Dacă se scrie în ordine alfabetică toate literele care sînt folosite în textul cifrat, se obține următoarea succesiune:

Alfabetul de cifre de

Exemplul 7

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	7	2	3	4	6	5	8	9	0
K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
4	1	2	3	4	5	6	7	8	9
U	V	W	X	Y	Z	.			
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9

După cum se vede, multe litere au aceeași cifră: B, D și S sînt redată prin 2; O, C și V prin 7 etc. Asta n-are importanță, căci centrala receptoare va fi informată despre „textul de acoperire“ împrumutat din cartea-cheie.

În această carte textul de acoperire începe acolo unde noi am indicat la plecare, cuvîntul-cheie „Dokumentar“. Aici citim: „Dokumentarfilme sind belegt, werden aber rasch wieder frei“ („filmele documentare sînt aservite, dar curînd vor deveni libere“). Dacă am transcrie literele acestei fraze în numerele unui cifru, după exemplul 7, grupîndu-le în grupe de cîte cinci, am avea următoarea schemă:

27405	36918	FILME	SINDB	ELECT
27405	36918	43953	23622	39309
WERDE	NABER	RASCH	WIEDE	RFREI
43323	61238	81275	43323	84833

Se ajunge astfel la :

Exemplul 9

Mesaj după exem- plul 6 :	56369	49634	84219	41464
Text de acoperire du- pă exemplul 8 :	27405	36918	43953	23622
Total =	73764	75542	27162	64086

Umare :

[illegible]

La sfârșitul telegramului se mai poate adăuga încă un grup indicând destinatarului ce cuvânt-cheie fusese ales pentru citirea mesajului. În acest caz, numărul de cifre din cod este egal cu numărul de cuvinte cheie folosite. Pentru a evita confuzia, în cazul în care se folosesc mai multe cuvinte cheie, trebuie să se precizeze și numărul acestora.

fiine el reconstitua aliata u. rati o d. p. + x. rati o
surtagea seria dedusa d. n. t. u. l. d. a. g. e. e. x. e. m. p. l. u.
ea incalzit ramineau grupese s. l. a. t. a. m. p. l. e. f. o. r. m. e. e.
de c. f. e. o. t. r. a. n. s. e. n. a. a. p. o. n. i. l. l. o. r. d. p. a. r. e. e. t. a. t. e. s. t. i. l. e.
legiama putea fi citita sub forma

Exemplul 10

Telegrams paid	73764	75542	27162	64086	53447
minus exempted	27405	36918	43953	23622	39309
Rest	56369	49634	84219	41464	24148
added in line	HI	TLE	RS	TAN	DA
Telegrams paid	49434	36644	11484	21765	61404
minus exempted	49434	36644	11484	21765	61404
Rest	RTF	IN	WAR	SC	HAU

Pe un tablou de contacte erau înregistrate toate numerele alfabetului. Aparatul era apoi aşezat de-

Emitătorul lor era ascuns sub podeaua biroului. Peter a scotocit prin casă și a dat peste un colț retras, care se deschidea și închidea electric. Aici au fost găsite mai multe copii de telegrame: ele fuseseră păstrate pentru caz de perturbări ale transmiției sau pentru eventualitatea în care Moscova ar fi cerut lămuriri suplimentare.

Tot acolo se găseau și notele lui Rado privind cheile Hamel, considerind că locuința acestuia din urmă era o abatere de la regulile elementare ale serviciului secret: că Rado se putea afla în posesia acestor chei și că aceasta i-a adus necazuri serioase.

Soții Hamel au fost încarcerați; la fel Margrit Bolli, al

Margrit Bolli a fost arestată în timp ce se afla în compania Peters. După inspecteurul de poliție Knecht, acest Peters, frizer de meserie, ar fi fost un agent al Aba. În cadrul războiului, Peters și Hamel au fost în contact. Cu această ocazie, în timp ce Peters era în contact cu Hamel, el a fost arestat. Peters a fost arestat în timp ce se afla în contact cu Hamel. Peters a fost arestat în timp ce se afla în contact cu Hamel.

Nu a putut răspunde la această întrebare. În momentul intervenției sale, el a fost arestat și, mai ales, natura exactă a

zina din circulara confidențială pe care presa și radioul au adăugat-o la 14 octombrie 1943, redacțiilor ziarelor elvețiene. Iată textul circularii:

Organele de poliție au reușit să descopere un emitător clandestin la Geneva. Pentru ca ancheta să decurgă în bune condiții, ne vedem obligați, prin ordinul șefului Departamentului federal de justiție, să interzicem orice publicare de vesti referitoare la acest emitător și la descoperirea lui. Este vorba, în acest caz, de o acțiune ce a fost pregătită minuțios de mult timp și care poate fi tulburată de diverse comunicări neoficiale. Prin urmare, vă rugăm să nu comunicați nimic oficial".

A doua zi, la 15 octombrie 1943, Rado și-a făcut brusc apariția la mine, părind distrus. Nu știa în ce stadiu se aflau arestările. Prin Luiza, legătura noastră cu S.R.-ul elvețian, noi am aflat că Rudolf Roessler era încă în libertate. Rado mi-a mărturisit că soția lui și cu el se duceau să se ascundă la Geneva, ceea ce au și făcut în cursul zilelor următoare. Tot atunci mi-a dat adresa unei familii din Geneva, în cartierul Universității, spunându-mi că acolo puteam să-l găsim și mi-a vorbit pentru prima dată de Jun, alias Alexander Foote, care își continua munca cu emitătorul lui din Lausanne.

În octombrie 1943, Foote a fost arestat. Emitătorul lui era ascuns în mașina de scris. Dar, contrar soților Hamel, el a avut timp să ardă toate documentele pe care le deținea într-o salutară, în-

Orice comunicare radio cu Moscova era de acum înainte

[illegible]

1. In the morning, the Radio program was in the
 hands of the...
 a. The...
 b. The...
 c. The...
 d. The...
 e. The...
 f. The...
 g. The...
 h. The...
 i. The...
 j. The...

I have been thinking of you very much lately, and wondering how you are getting on. I hope you are well and happy. I have been very busy lately, but I have managed to find some time to write to you. I have been thinking of you very much lately, and wondering how you are getting on. I hope you are well and happy. I have been very busy lately, but I have managed to find some time to write to you.

The first of these is the fact that the
 results of the experiments are in general
 in good agreement with the theoretical
 predictions. This is particularly true
 in the case of the first two experiments,
 where the results are in excellent
 agreement with the theoretical predictions.
 In the case of the third experiment,
 the results are in fair agreement with
 the theoretical predictions, but there is
 a noticeable discrepancy in the case of
 the first two experiments. This is due
 to the fact that the theoretical predictions
 are based on the assumption that the
 system is in equilibrium, which is not
 strictly true in the case of the first two
 experiments. In the case of the third
 experiment, the system is in equilibrium
 at the time of the experiment, and the
 results are in excellent agreement with
 the theoretical predictions.

[illegible][illegible]

1943 SR 1000

el se caze neavind o altă mănăstire după doi ani de orfănie,
ce n-îl dădea.

Ați colaboratori în schimb cu care eu am expus și pe
neamă costau foarte puțin. În grupul Pakhtun nu mai
era bani, iar cheltuielile de...
o medie lunară între 600 și 1000...
pe o linie Agos. Peter Z...

O, e de curas at pueri et infantes de M...
... facere capabiles et comp...
...
...
...
...
...
...
...
...
...

posibilitate pentru o asemenea soluție, aceasta în virtutea principiului separației puterilor: în materie de SR, justiția trebuia să-și facă datoria în continuare față de cetățenii și instanțele civile să poată să-și permită să intervină

Elementul S. C. R. Radu nu le mai ramanea de a doua zi pusa pe masa. In Evetia Ajutati de partizan francezi ca sa treaca la sa continua efectiv al f. au trecut in f. la data de septemb. e a d. 1944

Războiul a început prin care n-am mai avut de
peacrea lui; de atunci n-am mai avut niciodată vești directe de
la el. După război, el a fost înarmat, ca și julea
a rufelor și a celor care s-au dus din Elveția și a celor
pot.

care aratau că regimul hitlerist se dezagrega din interior. Acesta au fost Lituaiile anonime furnizate de grupul „Pakbo” S.R.-ului sovietic.

Spre sfârșitul anului 1944, Rado și Foote au primit ordine să se îndrepte la Moscova. Au plecat împreună cu alții la 6 ianuarie 1945, prin Cairo. Avionul a făcut o escală și se spune că Sander Rado ar fi părăsit avionul, dar...

A. J. de M. ... a fort dans la réponse ...
 ... en spécial ...
 ... fait ...
 ... de ...

În prezent el este profesor de geografie la Universitatea din Budapesta; în mai multe rânduri, el a participat în calitate de delegat al guvernului maghiar la congresele internaționale de geografie și cartografie.

Cit despre Alexander Foote, acesta a fost un om
 care se perfecționase în meseria lui și a fost foarte
 cunoscut după război. În luna decembrie 1946, pe
 calea în Berlinul de Est, el a fost rănit de un
 reprezentant al autorităților născute din nou. După
 război, el a fost în Anglia. Un an mai târziu, el a
 fost rănit din nou, unde se afla în prezent. El a
 rămas în Anglia. Alexander Foote a fost un om

1 pmlbz jndn.net

Două procese 3

Două procese de
activității serviciului ilegal
mentul unei puteri străine (U
unui alt stat străin (URSS)

1. The first 22 years of the life of the individual are spent in the family, and the individual is not yet a citizen of the state.

Iată textul acestui articol:

„Pedepsa va putea fi micșorată de către judecător celui
care a comis o crimă sau un delict dacă acesta are în
vârstă de cel puțin 18 ani și este în stare de
răspundere penală.”

Judecări în circumstanțe. Răcel Dabendorfer și Paul Bock-
che au fost condamnați la doi ani închisoare fiecare. Jucând
numai rolul de complice, Christian Schneider s-a ales cu nu-
mai 30 de zile de detenție.

Procesul lui Sandor Rado și al soției sale, Elena, al lui
Alexander Foote, al soților Olga și Edmond Hamel, precum
și cel al Margritei Bolli s-a judecat abia după doi ani, între
30 și 31 octombrie 1947, la Tribunalul divizionar I A din Lu-
sanne.

Tribunalul era prezidat de locotenent-colonelul Roger
Corbaz și maiorul Pierre Loew.

În rechizitoriul său, Loew a recunoscut inculpaților pu-
ritatea convingerilor lor și certitudinea lor „de a fi acționat
pentru o cauză care avea să se dovedească a fi dreaptă”, dar
a denunțat pe de altă parte o violare flagrantă a articolului 301
Cod penal, precum și a legii privind neutralitatea Elveției,
dată la sfârșitul lunii august 1939.

Apărarea a cerut achitarea. Statul în detrimentul căruia
acționase serviciul de informații, cel de-al treilea Reich, nu
mai exista, arăta ea, iar pe de altă parte, de pe urma acestei
activități a profitat și Elveția.

Această argumentare era desigur justă.

Tribunalul însă nu s-a asociat acestei păreri. El i-a găsit pe
acuzati vinovați de activitate de culegere ilegală de informații
militare și i-a condamnat: pe Rado la trei ani închisoare și la o
amendă de 10 000 de franci; pe Foote la doi ani și jumătate și
8 000 de franci amendă. Amindoi au mai fost condamnați și la
15 ani expulzare din țară.

Au fost însă condamnate și Elena Rado la un an închisoare
și 10 ani expulzare; Edmond Hamel, un an, Margrit Bolli, 1
an și Olga Hamel, 6 luni.

Relativa severitate a acestor condamnări nu trebuie să se
aprecieze numai din punct de vedere al dreptății tribunalele post-p...

pea pe elvețieni care se lăsați să fie conduși de către
SR-urile aliate. Așa s-a făcut și în cazul lui...
mentalului militar federațional...
în închisoare pentru că a fost...
ce altă. Se vede deci că...
autoritățile elvețiene nu au...
la alate de spionaj care au acționat pe teritoriul Confederației
toleranță care ar fi constituit o violare a neutralității. Fap-
tele contrazic atât de clar această teză încât oricine se poate
convinge de buna credință a celor care o susțin. Și pe acest plan
neutralitatea Elveției a fost păstrată, chiar și când spionajul in-
acceptat împotriva dictaturii lui Hitler servea indirect interesele
Elveției, amenințată de această dictatură. Acesta este adevărul.

Războiul psihologic

Dintre toate instrumentele de propagandă de care s-au ser-
vit Hitler și Goebbels...
important. Dar și pentru adversarii lor, radioul a fost cel mai efica-
ce...
tește de emisiunile în diverse limbi difuzate de BBC și de
indicativul lor perseverent, semnalul morse al literei V (victory).
Programele BBC, și ale altor numeroase emițătoare clandestine
au contribuit pe de o parte la ridicarea moralului popula-
reilor ocupate, iar pe de altă parte la ținerea poporului german
la curent cu cele ce se petreceau în realitate în țara sa și pe
...
...

Dar radioul n-a fost singurul atu al luptei psihologice. Din
...
...
...
...
...
...

La acest gen de luptă a participat și grupul meu. Într-o atitudine de capă începută războiului numeroase scrisori litografiate împotriva lui Hitler au fost expediate prin grija noastră din adresa noastră. Adresele erau adesea făcuse alese din anuarul poștal. Scrisorile erau expediate din toate orașele elveteiene. În descrierea lui Hitler se spunea că ceva despre el se afla spre care conducea Hitler poporul german.

Un an mai târziu, în 1940, curieri noștri de la frontieră au introdus în Germania pachete întregi, cu o carte poștală și un portret al lui Hitler. În pachet erau și multe scrisori care erau adresate lui Hitler: „Dar să nu aveți frică, compatrioți germani, politica mea este spațiu, viața și viața fiecărui neam este în pericol, deprimat și pierdut.”

După atentatul nereușit din 20 iulie 1944 împotriva lui Hitler, scrierile noastre probabil — au imprimat un memorandum care a fost pus în circulație în Germania pe diverse căi.

Deasupra portretului lui von Witzleben erau scrise cuvintele: „Spinzurat la 8 august 1944”, iar la dreapta: „Și totuși ai învins”.

Ultima intervenție a grupului meu în lupta împotriva lui Hitler a fost în 1944, când de albe grupul meu a scris o scrisoare care a fost trimisă în Germania. În scrisoare se spunea că Hitler este în pericol.

Textul scrisorii pentru Germania era:

„Germania 1945 — popor fără spațiu...”

„Germania 1945 = spațiu fără popor”

„Moartea lui Hitler = viața Germaniei”

„Ultimul tău cartuș pentru bonzii fasciști”

Scrisorile noastre împotriva lui Hitler au fost răspândite și în Italia de Nord, Austria și Germania de Sud.

V. ECOUL MIȘCARILOR DE REZISTENȚĂ

Activitatea mișcărilor de rezistență în fața hitlerismului, în Germania, a fost deosebit de activă. Într-o perioadă de timp, au fost trimise în Germania numeroase cărți, portrete și broșuri împotriva lui Hitler. Nu va fi însă aici vorba de aceste lucruri decât în măsură în care ele au putut să aibă o influență în formarea și dezvoltarea mișcărilor de rezistență. În care faptele din rezistență au avut vreo legătură cu activitățile mele de ziarist, mai întâi, și apoi de agent de informații antifascist.

In Germania

Dacă pun în fața acestui capitol documentele asupra rezistenței în Germania, trebuie să spun că este un fapt că toată mișcarea de rezistență în Germania a fost pentru că germanii au fost primele victime ale terorii dezlănțuite de Gestapo și S.S.-iști.

În Germania, mișcarea de rezistență a fost foarte activă. Într-o perioadă de timp, au fost trimise în Germania numeroase cărți, portrete și broșuri împotriva lui Hitler. Nu va fi însă aici vorba de aceste lucruri decât în măsură în care ele au putut să aibă o influență în formarea și dezvoltarea mișcărilor de rezistență. În care faptele din rezistență au avut vreo legătură cu activitățile mele de ziarist, mai întâi, și apoi de agent de informații antifascist.

Sute de mii de nemți au fost auncăți în lagărele de concentrare. Zeci de mii de nemți au fost asasinati în aceste lagăre și în pivnițele Gestapoului, înainte de a le veni rândul victimelor din țările ocupate și înainte de începerea marelui sistem de exterminare a evreilor.

Aprinde încă de la luarea puterii de către Hitler și până la începutul ostilităților au apărut publicații „ilegale” de tipul de regulat. Ele circulau pe sub mină. Se aflau în ele toate cele mai recente informații referitoare la starea de spirit care se crea în întreprinderi, incidentele ce se produceau, procesele politice care se intentau prelușilor dușman ai poporului, situația economică, starea și destinația armamentului etc.

Se găseau aici, de asemenea, informații despre problemele

II

Eu primeam toate aceste informații și-mi extrăgeam ceea ce mi trebuia pentru a putea face ceea ce trebuia. Într-o zi am primit o scrisoare de la un om care mi-a spus că...

După izbucnirea războiului, manifestele rezistenței erau atribuite în mare parte unor persoane rămase până la urmă...

Una dintre loviturile cele mai senzaționale date de propagandă a fost făcută de o femeie dintr-o familie de clase de care un membru al gărzii personale a lui Hitler. Ea se intitula: „Crepusculul zeilor falși”; coperta era împodobită cu insigne S.S.

În ea se putea citi:

„Cea mai mare dorință a mea fusese să fac parte din garda personală a fuhrerului. Am fost instruit timp de... Apoi brusc... dorința a fost îndeplinită:...

...flându-mă într-o stare... În sfârșit mi-a fost dat să-l văd... mult oameni care au fost... de speranță și așteptare... că și cum nu-ar fi cazul să văd de ce se vorbea. Nu știu dacă trebuia să mă bucur sau să mă doborâș. Pentru că acest fuhrer... înțelegându-l. Părea că nu avea nicio urmă a conștiinței păcate. Nici o urmă de... Lumea se prăvăla... pas și fac de... jucam... Nimeni nu vorbea. Deodată, strigăte sălbatice au... în Hitler. Îngrozit am... în... De multe ori trebuiau să-i pună cite două sau...

Mărturisesc că de fiecare dată când se venea în... cuprîndea o frică teribilă. Îl vedeam și pe Streicher. Lăsa asta mi se părea una dintre cele mai odioase. Uita spunea cu voce tare bancuri nesărate și era vulgar în tot ce vorbea și făcea.

După ce nu-am terminat serviciul, am fost trimis la Praga. Acolo, am putut constata cu proprii mei ochi cum tinșii cavaleri ai „Ordinului teutonic” își exercitau... asupra... Nume de mirare că celălalt... și că... dispăta unul din ai noștri în M...

Ne puteam pune în discuție, ca o bandă de hoți, op... Și... dădea... mîngîndese ca mine. De pe... la... S-a... an... banda de muncitori și de... t... se... și g... la... a... a... la asta.

P... și, curînd, pe...

Chiar și medile burgheziei mijlocii care ca și... pe Hitler și-a dat... o deschisă declara... În... 1941. Abanța Bismarck... unificată de Bismarck... acest manifest se putea citi, între altele.

„Bismarck, marele nostru Bismarck, fondatorul... de toate să apere patria... să evite... Europa. Hitler... pentru a periclită pacea... el este conștient... război... „sclerозate” și „degenerate”. El a... boiul ca mijloc de a ajunge la scopuri pe care chiar și noi,

care iubim mai mult de orice... să ne călărească... nebunești. Hitler poarta deci responsabilitatea... Trebuie să facem totul pentru ca patria noastră să se regăsească cât mai repede în calmul și în reprezentarea ei... să negocieze de pe poziții egale... în... Anglia.

Efectiv, în tot cursul războiului, nenumăratele rapoarte pe care le primeam, vorbeau de actele de sabotaj din uzinele germane de armament, comise atât de către muncitori germani cât și de cei care veneau din teritoriile ocupate, în ciuda terribilelor represalii de care erau întotdeauna urmate.

Hitler n-a reușit să țină secret atentatul nereușit din 20 iunie 1944 pe care îl comiseră... de conștientizați apăsător... politice... grupuri...

În... „Orchestra Roșie” a lui Harro Schulze — Boysen, care... multe alte femei, au fost executați.

... a fost descoperită la...

...

lupă și a celorlalte animale. Membrii ei nu au putut
citi și studenți sau studențe.

În primăvara anului 1943, conjurații au fost descoperite la Altre Gestapo și dinaintea tribunalei de popor a districtului de la Berlin. A fost vorba de o conjurație la care participau, printre alii, soții A. și E. Gumbel, profesorii Max Dehn și Paul Scheffer, medicul Fritz Schickel, profesorul de fizică Hans Bethe și alții. În timpul războiului, au fost arestați și alți oameni de știință și profesori de la Universitatea din Berlin, care au fost trimiși în lagăre de concentrare. După război, au fost eliberați și au putut continua activitatea lor de învățământ și de cercetare științifică.

144

Rezistența franceză a fost, fără discuție, cea mai vastă, cea mai bine organizată și, alături de cea iugoslavă, una din cele care a înregistrat cele mai multe succese. Este adevărat că ea avea un șef recunoscut de toate grupările, indiferent de tendințele lor politice și ideologice : Charles de Gaulle. Acesta și-a petrecut o mare parte de necontestat chiar și după 1943, când în interiorul mișcării au apărut divergențe serioase de opinii în legătură cu directivele pe care Comitetul Eliberării Naționale din Alger pretindea că le dă.

Moralul Rezistenței franceze a fost constant susținut de emisiunile franceze B.B.C., precum și de ziarele clandestine, care au apărut destul de regulat în Franța. Tirajul lor atingea, uneori, până la o jumătate de milion de exemplare, treceau din mână în mână. Prinși în flagrant delict, mulți dintre cei care le distribuiau au fost executați sau trimiși în lagărele de concentrare. Printre ziarele ilegale cele mai cunoscute amintim: „Combat”, „Liberation”, „Franc-Tireur”, „Defense de la France”, „Le Populaire”, „L’Humanité”, „Front national”, „Liberation Sud”, „Bir Hakeim”. Acesta din urmă era atât de bine prezentat și cu o hirtie de o asemenea calitate, încât Gestapoul și Vichy și-au imaginat că era imprimat în Elveția și adus pe ascuns în Franța. În realitate, imprimăria reședinței din str. Littré, din Bourg-en-Bresse (Ain) era cea care imprima atât „Bir Hakeim”, cât și multe alte ziare și numere de manifeste gauliste.

Așa cum am văzut, grupul meu era, prin intermediul lui [redacted] în contact cu ramurile departamentelor din apropierea [redacted] din restul Franței. A luat astfel amploare o vastă rețea de comunicații, care a permis un schimb fructuos de informații. Pe [redacted]

Dupa debarcarea aliată trupele din Rezistență s-au de-
marșat spre Paris. Acest fapt rezulta din acest apel
dat la 25 august 1944 de către comisarul de interne

„Responsabilii organizațiilor Rezistenței de la frontiera
cu Pirineii vor trebui, cu ajutorul populației să se străduiască
cu orice preț să împiedice trecerea Pirineilor a colaboratorilor,
a autorităților așa-zisului guvern de la Vichy, a milițienilor, a
ofițerilor și soldaților Wehrmachtului care ar încerca să găsească
refugiu în străinătate. Organizațiile Rezistenței vor trebui, cu
concursul populației, să aibă grijă de fugarii și să-i rețină pînă
la noile instrucțiuni ale autorităților guvernului provizoriu al
Republicii franceze”.

La 25 august 1944, alături de trupele aliate, detașamentele
FFI, au intrat în Paris, aclamate și sărbătorite de poporul
parizian

In Italia

Imediat după luarea puterii de către fascism, în 1922, i
a început o activitate de recrutare a tinerilor

Recrutate mai ales dintre militanții fostelor partide poli-
tice interzise, ele cuprindeau membrii tuturor claselor soci-
ale. Principalele lor zone de operații erau centrele industriale din
Italia de Nord, în special din Lombardia și din Piemont

Printre grupele cele mai active cu care am avut
contacte au fost grupurile „Giustizia e Libertà”. Aceste
grupe nu numai împotriva fascismului, dar și împotriva
„regimului de ocupație germană”, pe atît de
înainte pe cît se putea. După sfîrșitul celui de-al doilea război
„a avut o altă mișcare, aceea a „Tinerei Italiei”, „Giovan
Italia”.

Aceste organizații secrete au cunoscut o activitate
deosebit de intensă în perioada de cînd în timpul

celui din Etiopia din octombrie 1936 pînă în vara lui 1937;
în timpul războiului din Spania; apoi, după căderea lui Mu-
ssolini pînă la sfîrșitul războiului. Numai înainte de declan-
șarea campaniei din Etiopia, „Giustizia e Libertà” a publicat
șase manifeste în mare tiraj care au fost distribuite pe sub
mină și au dat informații despre rezistența care se opunea față
de aventura africană

Rezistența italiană a trecut la acțiune armată începînd
din momentul în care Mussolini, după ce fusese deportat în
Gran Sasso, apoi eliberat, la 12 septembrie 1943, de căpitanul
S.S. Skorzeny, a creat republica lui neofascistă în Italia de
Nord, sub protecția germanilor. În același timp, una după alta
diviziunile germane au trecut peste Brenner pentru a ocupa tot
Nordul și centrul Italiei și pentru a face față trupelor aliate
care, debarcate în Sicilia la 10 iulie 1943, avansau în Italia
meridională. S-a semnalat în acea perioadă prezența a 25 sau
27 de divizii germane în Italia.

Situația economică devenea neliniștitoare. Intreprinderile
nu mai functionau prost. Traficul feroviar cu Elveția era, în
mare parte, întreruns. În condițiile acestea
se dedau la rechiziționarea de alimente și de materii prime
care erau expediate în Germania

Rezistența se întindea în întreaga țară. Numeroși munci-
tori părăseau întreprinderile pentru a se ascunde pînă aproape
de partizani în regiunile alpine. Anul 1944 a marcat o întă-
rire a relațiilor dintre grupurile de rezistență. Ele
păriau să stabilească legături între ele și au luat măsuri pentru asig-
urarea unei mai bune colaborări

Cînd trupele germane au început să părăsească Italia, în
primăvara anului 1945, ele s-au lovit peste tot de trupele de
partizani coborîte din munți.

Împotriva exercităților de neofasciști și de trupele auxi-
liare încadrate de S.S.-iști au fost îngrozitoare. Numeroase

sate în care fuseseră văzuți partizani au fost atase în înt. 1. 1944 și o dată cu partizanii făcuți prizonieri au fost uciși și cei nevinovați.

La 12 aprilie 1945 intra în gara din Domodussola un tren de marfă german, sub escortă. El transporta spre Varzo multe tone de trotil.

După informațiile pe care le dețineau, partizanii au constatat că această instalație de energie electrică era destinată să furnizeze în aer a uzinei electrice din Varzo și a părții italiene a tunelului din Simplon.

Conducerea „Diviziei a II-a Garibaldi“, care opera în regiune, a hotărât să parazeze acest proiect. În noaptea de 21 spre 22 aprilie 1945, un grup de partizani a dat foc postului de gardă al tunelului. În noaptea aceea stocat în tunelul Un elvețian, Peter Baumatter, din Naters (Valais) convinsese că degețurile care se acumulasera în fața tunelului din cauza stării de îngheț erau o sursă de hrană pentru animale. Cei din gardă s-au lăsat deci capturați de partizani și, până la sfârșitul războiului, au fost închiși la Brigue. Această lovitură nu s-a soldat cu nici o victimă. La 22 decembrie 1945, cei patru italieni care jucaseră rolul principal în această operație au fost decorați de Comisia din Simplon și fiecare dintre ei a primit câte un ceas cu dedicație.

[illegible]

publica in care cu puțin timp mai înainte s-a evaluat
15 partizani.

Miscarea partizanilor jucase un asemenea rol, încît unul din șefii săi cei mai cunoscuți, Ferruccio Parri, a primit sarcina să formeze primul guvern italian de după război. El și colegul său Usmarini fuseseră eliberați în cursul negocierilor lui Dulles și Waibel cu șeful armatei germane din Italia de Nord.

In Austria

Revoluția austriacă s-a organizat încă din perioada care a precedat războiul. În anul 1912, la Viena, s-a înființat o organizație fașistă înțeleșeră pericolul și începuseră pregătirile insur-recționale.

Eu întreţineam cu grupul „Feld” legături directe şi permanente în materie de informaţii. „Feld” se găsea la Vorarlberg, lângă Austria, în apropierea graniţei cu Italia.

[illegible]

1. Pentru a realiza obiectivele de dezvoltare a
2. activitatii de cercetare si dezvoltare pentru a
3. realiza obiectivele de dezvoltare a activitatii de cercetare si dezvoltare

2. Războiul civil din regiunile de Carpatine. Combatanții austrieci care luptă în această regiune cu armata populară iugoslavă de eliberare și cu cele două grupări, parțial, se confundă, e foarte greu să se distinga

Aceste grupări — în ce privește armamentul și e-

la viața și să se întoarcă la căminul lor.

3. Bazinul Wechsel, sud-est de Blagovest, în
tre Burgenlandul meridional și Ungaria. Aci
se află 1500...

...caci pînă acum nu s-a făcut nici o

...dispune de foarte puține arme și
...ment care, fie că sînt procurate din Iugoslavia, fie că au fost
...aduse individual de ...

and
Solutions

4. Rezultate. După operațiile de curățare efectuate de dr. Hochschwand înainte de operațiile de curățare efectuate de 1.000 de oameni, în cursul acestor operații o mare parte din

După considerabile pierderi, rezistenți austriecci au fost împușcați sau spânzurați în cursul acestor lupte.

Până în prezent, activitatea partizanilor austrieci a constat mai ales în operații de hărțuire și de sabotaj împotriva căilor de comunicații, transporturilor militare și industriei grele.

zent, din partea emigrației austriece, spiritul combativ al partizanilor austriece rămâne admirabil".

In alte parti ale Europei

de Jos, precum și diverse țări din Est.

schimbul de noapte de la uzina vecină din Kladno au fost și ei uciși la înapoierea de la muncă. Cît despre femei și copii, aceștia au fost trimiși în lagărele de concentrare sau în camerele de gazare. Lidice a fost pur și simplu ras de pe fața pămîntului.

În 1946 m-am dus în Lidice cu o delegație de ziaristi elvețieni; nimic nu mai lăsa să se ghicească că pe acest pămînt fusese o așezare omenească.

În Norvegia, ca și în alte părți, partizanii s-au dedat la acte de sabotaj împotriva obiectivelor importante ale ocupantului. Mii de tineri norvegieni s-au sustras, fugind în păduri, de la mobilizarea ordonată de guvernul Quisling.

La 27 februarie 1943, un comandou norvegian, antrenat în Anglia, a fost parașutat în țara lui și a reușit să dea o lovitură îndrăzneată centralei electrice din Vemork, unde se găsea prima instalație europeană de producere a apei grele.

Apa grea era așteptată de laboratoarele militare germane, care intenționau s-o folosească la punerea în funcțiune a primei uzine atomice ce urma să producă plutoniu destinat fabricării bombelor atomice.

Comandoul norvegian a reușit să distrugă instalația de producere a apei grele și s-o pună în stare de nefuncționare pentru cîtva timp. Dar ea a fost reconstruită și producția a fost reluată. Un an mai tîrziu, la 20 februarie 1944, un vapor special transporta cîteva tone de apă grea produsă la Vemork, care avea ca destinație Germania. Un act de diversiune al Rezistenței norvegiene pe lacul Tinnsjø a făcut ca apa din vapor să curgă. Fără aceste două intervenții ale patrioților norvegieni, Hitler ar fi pus, poate, mina pe bomba atomică.

CUPRINSUL

	Pag.
Din partea redacției	7
I. ELVEȚIA ÎN PERICOL	7
— Fascismul	9
— Amenințarea nazistă	11
— Apariția „Fronturilor”	22
— Măsurile defensive ale autorităților	31
II. CONTRAOFENSIVELE	31
— Cum a început	33
— Zborul lui Bassanesi deasupra Milanului	38
— Fasciștii elvețieni de inclinație italiană	41
— Lui Mussolini nu-i plăceau „Fronturile” hitleriste	42
— „Grupul Adula”	44
— „Afacerea Fonjallaz” izbucnește	47
— Pe urmele atentatelor din Marsilia	50
— Fonjallaz lovit de destin	50
— Agentul 10010 al Gestapoului	59
III. RĂZBOIUL DIN SPANIA	59
— De la știre la „informație”	64
— Clandestinitatea	66
— Prima misiune	72
— Un omecare Nicola	74
— Conferința de la Nyon	

— Despre buna folosire a valizei diplomatice	80
— Afacerea Bernabè Toca	81
— Göring și Goebbels organizează un „ataș aerian“	83
— Al doilea război mondial e aproape	85

IV. ÎN TIMP DE RĂZBOI

— Semnificația spionajului	91
— Biroul „H“	93
— Rudolf Roessler, „maestrul spion“	96
— Grupul „Pakbo“ în acțiune	97
— Metode de transmitere	99
— Colaborarea cu Rusia	103
— Rețeaua Rado	109
— Războiul în Est	112
— Cifrul	117
— Mesaje radio	119
— „Accidentul tehnic“ al lui Rado	126
— Epilog judiciar	129
— Războiul psihologic	135

V. ECOUL MIȘCĂRILOR DE REZISTENȚĂ

— În Germania	139
— În Franța	139
— În Italia	145
— În Austria	148
— În alte părți ale Europei	151

Responsabil de carte : Cpt. ALEXANDRU HASNAȘ

Dați la cușcă : 13.10.1969

Data de tipar : 18.11.1969

Tiraj 1500 ex., din care 1000 ex. hirtie semivestibul
și 500 ex. hirtie veșnică, format 16,5 x 23

Lucrarea conține 180 pagini

